

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
جزوه آموزشی بیمه های باربری
((بیمه حمل و نقل کالا))
مدرس : علی شعبانی

فصل اول :

تعریف بیمه باربری :

بیمه حمل و نقل کالا (باربری) بیمه ای است که به موجب آن بیمه گر (شرکت بیمه صادر کننده بیمه نامه) در مقابل بیمه گزار متعهد میگردد تا در صورتی که در زمان حمل کالای بیمه شده از یک محل به محل دیگر ، بر اثر وقوع خطرهای موضوع بیمه (که بعداً به آنها اشاره خواهد شد) کالا از بین برود و یا دچار خسارت شود و یا در اثر این خطرات ، بیمه گزار متحمل هزینه هایی شود ، زیان وارده را بپردازد .

قدیمی ترین نوع بیمه که تا حدی با قواعد بیمه امروزی مشابهت داشته و در اواسط قرون وسطی در بین تجار ، مالکان کشتی و سرمایه داران و بانکداران رایج بوده ، بیمه باربری دریایی می باشد . اولین مرتبه ای که اموال و مال التجاره های افراد که از طریق دریا حمل می شد با خطرات گوناگون مانند غرق شدن کشتی و راهزنی های دریایی مواجه می گردیدند ، صاحبان کشتی ها به فکر راه حلی برای حفظ سرمایه های خود افتادند و به همین دلیل قوانین و مقررات مربوط به باربری دریایی به مرور تکامل یافت .

بیمه باربری از دیرباز به شیوه های خاص وجود داشته و به عنوان مثال می توان به راهکارهای تامین امنیت و حفظ سرمایه های مالکان کشتی ها و مال التجاره ها در قرون وسطی اشاره کرد که طی آنها مالکان کشتی ها ، بانکداران ، سرمایه داران و تجار برای حفظ سرمایه های خود در دریاها در مقابل خطراتی مانند راهزنی دریایی و زمینی ، غرق شدن کشتی ها اندیشیده بودند و این موارد بعدها تکمیل و تکمیل تر شد و امروزه این موارد و موارد جدیدتر از آنها با خریداری انواع بیمه نامه های مرتبط با حمل و نقل کالا و بار تامین میگردد .

انواع قراردادهای بیمه ای مرتبط

با حمل کالا در دریا عبارتند از :

۱- قرارداد بیمه دریایی

۲- بیمه نامه دریایی

بیمه دریایی عبارت است از عملی که یک طرف قرارداد (بیمه گر) با دریافت حق بیمه از طرف دیگر (بیمه گزار) ، تعهدی را به نفع او یا به نفع شخص ثالث قبول میکند . این تعهد در صورت وقوع خطری که در قبال آن مورد بیمه ، بیمه شده است ایفا میگردد و شرط ایفای این تعهد آن است که خطر مزبور به دلیل کشتیرانی یا حمل و نقل دریایی تحقق یابد یا این که در جریان کشتیرانی و حمل و نقل دریایی واقع شود .

بیمه دریایی خصوصیات ویژه ای دارد که عبارتند از:

بیمه دریایی عملی تجاری است و بیمه گزار در بیمه دریایی با درخواست بیمه نامه و بیمه گر و صدور بیمه نامه ، فعالیت تجاری می نماید . رسیدگی به دعاوی مربوط به این بیمه نامه (بیمه دریایی) در صلاحیت محاکم تجارت است ، در حالی که در سایر رشته های بیمه ای قراردادهای مربوطه از لحاظ بیمه گزار ، مدنی است و مشمول مقررات خاص حقوق تجارت نیست ، مگر آنکه بیمه گزار تاجر باشد و صدور بیمه نامه خود را به مناسبت عملیات تجاری خود درخواست نماید . بیمه گر در قانون تجارت ایران ، تاجر محسوب شده است .

قرارداد بیمه حمل و نقل نیز مثل سایر بیمه های اشیاء تابع اصل غرامت است و بنابراین ، بیمه نباید منبع درآمد و ثروت بیمه گزار گردد . و جبران خسارت از طرف بیمه گر برابر با زیانی خواهد بود که به بیمه گزار وارد شده است . براساس بند (1) از ماده 22 قانون مصوب بیمه مصوب سال 1316 ((در بیمه حمل و نقل ، خسارت بر حسب قیمت مال در مقصد حساب می شود)) و حد اکثر تعهد بیمه گر در مقابل کالای بیمه شده (در بیمه حمل و نقل) بهای تمام شده آن کالا یا بهای روز آن در مقصد است ، هر کدام کمتر باشد . زیرا قیمت مال در مقصد نامشخص است و باید روشن شود که منظور از قیمت مال در مقصد چیست .

((اصل غرامت))

به موجب اصل غرامت ، ملاک پرداخت خسارت ، مبلغی است که فقط زیان بیمه گزار را بپوشاند نه آن مبلغی که سودی برای او حاصل نماید . بنابراین باید پذیرفت که قیمت کالا در مقصد برابر است با ارزش تمام شده کالا در مقصد . قیمت تمام شده کالا در واحدهای تولیدی طبق تعریف عبارت است از:

هزینه تولید و در مورد کالای خریداری شده ، قیمت خرید به اضافه هزینه های انجام شده (کرایه حمل و نظایر آن) و در مورد کالاهای وارداتی ، بسته به مورد ، هزینه های گمرکی و عوارض مختلف نیز به آن اضافه خواهد شد .

در این صورت معلوم خواهد شد که هر محموله تا آن لحظه ای که دچار خسارت شده است چه میزان هزینه برای خریدار (بیمه گزار) در برداشته است یا به عبارت دیگر این محموله با صرف چه مقدار هزینه به مقصد رسیده است . این مبلغ ، زیان بیمه گزار است .

شروع و خاتمه قرارداد بیمه دریایی :

تامین بیمه های دریایی در بدو امر فقط شامل مرحله ای بود که کالای مورد حمل

(در مسیر حمل) روی آب قرار داشت ولیکن با توجه به اینکه کالاهای مورد بیمه بایستی از انبار اولیه در محل تولید یا نگهداری آنها از طریق خشکی تا کنار اسکله برای بارگیری روی کشتی ، حمل شوند و نیز از اسکله مقصد تا انبار خریدار نیز از طریق خشکی و با وسایل نقلیه زمینی (مانند قطار و کامیون) حمل و تحویل خریدار (بیمه گزار) گردند لذا نیاز صاحبان کالاها ، داشتن پوشش بیمه ای در تمامی مسیر از محل فروش تا مقصد نهایی را ایجاب می کرد و به همین دلیل برای تامین آن قسمت از مسیر حمل که قبل از بارگیری روی کشتی و پس از تخلیه آن از کشتی ، روی خشکی انجام می گرفت ، (شرط انبار به انبار)) طراحی شد .

این شرط بسته به نوع وسیله حمل اصلی ، شکل های متفاوتی به خود می گیرد . درپاره ای از موارد به جای شرط

((انبار به انبار)) از شرط ((حمل)) استفاده می شود .

مطابق این شرط ، پوشش بیمه ای کالای مورد حمل از لحظه ای که کالا از انبار فروشنده معین در بیمه نامه ، خارج می شود ، آغاز گردیده و در جریان حمل زمینی آن به بندر و در طول مدتی که در بندر در نوبت بارگیری روی کشتی قرار دادرد و پس از آن در طول سفر دریایی و نیز تخلیه کالا از کشتی تا تحویل مال به مرسل الیه (صاحب کالا) در محل تعیین شده (که ممکن است باز هم از طریق زمینی تا آن محل حمل گردد) در بیمه نامه ادامه می یابد .

پس از رسیدن کالا به مقصد ، محدودیت زمانی خاصی برای انجام عملیات تخلیه کالا از کشتی و عملیات ترخیص کالا از گمرکات در نظر گرفته می شود و چنانچه پس از تخلیه کالا از کشتی ، حمل به مقصد نهایی مستلزم حمل زمینی باشد یا آنکه اصولاً مقصد نهایی محموله ، فقط تخلیه از کشتی باشد ، محدودیت زمانی بلند مدت تری برای کالا در نظر گرفته می شود .

پوشش بیمه ای کالا با تحویل آن به مرسل الیه در مقصد مقرر شده
در بیمه نامه یا خاتمه مدت اعتبار آن پس از تخلیه کالا (هر کدام
زودتر صورت پذیرد) ، خاتمه می یابد و امکان تمدید بیمه نامه پس از
انقضای مهلت مشخص شده در بیمه نامه و قرارداد بیمه ای وجود
دارد ولیکن شرط تمدید مهلت اعتبار بیمه آن است که درخواست
تمدید و پرداخت حق بیمه اضافی متعلقه قبل از انقضای مهلت مذکور
صورت پذیرفته باشد .

۲- بیمه نامه دریایی :

قرارداد بیمه دریایی معمولاً به صورت کتبی تنظیم و بیمه نامه حمل و نقل دریایی

(باربری) کالا خوانده می شود. به موجب ماده 6 قانون بیمه، بیمه نامه حمل و نقل ممکن است بدون ذکر نام و به اسم حامل کالا تنظیم شود. بیمه نامه مبین وجود رابطه ای قراردادی بین بیمه گزار و بیمه گر است و چارچوب این روابط را مشخص می کند. با وجود تفاوت‌هایی که معمولاً در ماهیت حقوقی قراردادهای باربری وجود دارد، بیمه نامه عموماً از جمله اسناد ضروری در معاملات تجاری بین المللی محسوب می شود مفاد مندرج در بیمه نامه های حمل و نقل دریایی کالا مطابق با قوانین و مقررات ملی کشوری که بیمه نامه در آن صادر می شود،

در بیمه نامه دریایی موارد متعددی درج میگردد که عبارتند از :

1- نام بیمه گزار یا نام شخص یا مؤسسه ای که بیمه نامه مستقیماً به نام او صادر گردیده و یا بیمه نامه از طرف شخص دیگری به نام او خریداری گردیده است .

2- نام بیمه گریا بیمه گران

3- مورد بیمه : کالای ارسالی یا کالایی که قرار است ارسال شود و همچنین ماهیت ، کیفیت ، نوع بسته بندی و سایر موارد مرتبط با کالای مورد بیمه (اطلاعات کامل مرتبط با کالا) .

4- مبلغ بیمه شده (ارزش کالا در مقصد) .

5- سفری که باید برای حمل کالا تا مقصد انجام شود یا مدت زمان آن و در اکثر موارد هر دو با هم .

6- نام کشتی و سایر وسایل حمل کالا از مبدأ تا مقصد و همچنین تاریخ شروع سفر یا آغاز ریسک مربوطه .

7- خطرهای بیمه شده یا استثنائات .

8- نام ذینفع بیمه نامه در صورتیکه (محموله) کالای بیمه شده در رهن دیگری باشد

9- نرخ حق بیمه توافق شده در صورت امکان .

خطرهای مشمول این بیمه

خطرهای مشمول این بیمه عبارتند از :

- 1- حوادث طبیعی مانند غرق شدن کشتی ، به گل نشستن کشتی ، آتش سوزی ، تصادم (برخورد دو کشتی با یکدیگر ، برخورد کشتی با سایر اجسام ثابت و متحرک در دریا)
- 2- خطرهایی که منشأ آنها کسانی هستند که در کشتی حضور دارند و این خطرها عبارتند از :

الف - به دریا انداختن کالا :

هنگامی که کشتی مسیر خود را طی می کند و ممکن است با طوفان شدید و وضع نامساعد دریا مواجه شود و یا در معرض خطر غرق شدن قرار گیرد ، فرمانده کشتی برای نجات کشتی و محموله آن ، چاره ای جز این نمی بیند که با به دریا ریختن قسمتی از محموله ، کشتی را سبک کند تا وضعیت طبیعی خود را بازیابد و به سفر خود ادامه دهد . چون هدف از این کار نجات دادن کشتی و کالا از خطر غرق شدن است ، باید خسارتهای وارده بین تمام محموله و کشتی تقسیم شود .

خسارتهایی که بدین نحو بین صاحبان کالا و کشتی توزیع می گردد

خسارتهای عمومی

(یا زیانهای همگانی) نامیده می شود .

ب - تغییر اجباری و غیر اداری مسیر یا سفر کشتی :

در صورتی که فرمانده کشتی ناچار شود سفر خود را تغییر دهد یا مسیری را که قبلاً" برای کشتی پیش بینی شده است را رها کند یا محموله را از کشتی به کشتی دیگر منتقل سازد ، در تمام این موارد طبق شرایط بیمه نامه ، اعتبار بیمه نامه محفوظ می ماند و به تعهد بیمه گربه جبران خسارتها خلی وارد نمی شود .

پ - غفلت ناخدا و خدمه کشتی (باراتری) :

غفلت ناخدا و خدمه شامل هر نوع خطا و تخطی فرمانده یا خدمه کشتی

(عمدی یا بر اثر غفلت و بی احتیاطی) است که به کشتی یا کالا یا هر دوزیان برساند

خطای فرمانده یا کارکنان کشتی وقتی باراتری به شمار می رود که برای ادای وظایف مربوطه از آنها صادر شود . بنابراین هر گاه در انجام اموری که به دریانوردی و کشتیرانی مربوط نمی شود مرتکب خطا شوند ، خطای آنها تعهدی برای بیمه گرباراتری ایجاد نمی نماید .

کارکنان کشتی شامل خدمه دریایی کشتی (افرادی که روی کشتی و در دریا کار می کنند) می شود و بنا بر این سایر کسانی که در استخدام مالک کشتی هستند و در خشکی کار می کنند جزو کارکنان کشتی به شمار نمی آیند و در نتیجه ، خطای آنها باراتری محسوب نمی شود .

ت - بارگیری و تخلیه کشتی :

تعهدات بیمه گر در این بیمه نامه از زمانی آغاز می شود که کالا روی کشتی قرار گیرد . خطرهایی که قبل از آن متوجه کالا می شود ، به عهده بیمه گر نیست . بنا بر این هر گاه هنگام بارگیری کشتی بسته ای به دریا بیفتد یا خسارت دیگری به آن وارد شود ، بیمه گر تعهدی در جبران خسارت وارده ندارد ، مگر آنکه در بیمه نامه ذکر شده باشد که خطرهای بارگیری در شمول تعهدات بیمه گر است .

ممکن است کالا از انبار به انبار بیمه شده باشد ، در این صورت
خطرهای مربوط به بارگیری هم بیمه است .

بیمه کالا وقتی پایان می یابد که تخلیه آن از کشتی انجام گرفته باشد ،
لازم به ذکر است خطرهای مربوط به تخلیه کالا هم در شمار خطرهای
بیمه شده است .

تخلیه کشتی ممکن است مستقیماً" با پهلو گرفتن کشتی در کنار اسکله
صورت پذیرد یا در ابتدا برای سبک کردن کشتی ، قسمتی از محمولات
آن با قایق های باری تخلیه شود و قسمت دیگر آن (مابقی آن) پس از
پهلو گرفتن کشتی در اسکله تخلیه گردد ، جبران خسارات احتمالی که
در هر دو مورد به محمولات کشتی وارد شود به عهده بیمه گر است .

خساراتهایی که منشا پیدایش آنها خارج

از کشتی است ، مانند :

الف - غارت دریایی

ب - دزدی دریایی

الف - غارت دریایی :

منظور از غارت دریایی این است که گروهی برای تصاحب کشتی و چپاول اموالی که در کشتی وجود دارد به کشتی حمله کنند . کالایی که بدین منوال غارت می شود یا خسارتهایی که بر اثر حمله غارتگران دریایی به کشتی وارد می گردد مشمول تعهد بیمه گرنیست ، مگر آنکه در این باره توافق قبلی بین بیمه گرو بیمه گزار صورت پذیرفته باشد .

ب - دزدی دریایی :

دزدی در صورتی که با قهر و غلبه توأم باشد بیمه است مگر این که در بیمه نامه به صراحت از خطرهای مورد تعهد بیمه گراستثنا شده باشد . در دزدی ساده که قهر و غلبه وجود ندارد ، خلاف این ترتیب صادق است ، بدین معنا که معمولاً بیمه نیست مگر آنکه خلاف آن تصریح شود . هرگاه مسافران کشتی نیز با توسل به زور مرتکب دزدی شوند ، خسارتهای ناشی از آن به عهده بیمه گر خواهد بود . دله دزدی به عهده بیمه گر نیست ولی طرفین می توانند در مورد بیمه آن توافق کنند .

معمولاً خطرهایی از قبیل تقصیر بیمه گزار ، تغییر ارادی سفر یا مسیر کشتی ، تاخیر در پیمودن راه ، عیب ذاتی و خطر جنگ ، مشمول بیمه نمی شوند .

در بیمه دریایی در تمام موارد ، بیمه گزار در هنگام ورود خسارت ،
ذینفع سند بیمه نیست ، ممکن است کالای مورد بیمه قبل از
وصول به مقصد از طرف مالک آن که دارنده سند بیمه است به
فروش برسد ، اسناد مربوط به کالا از جمله سند بیمه به خریدار
منتقل می شود و با انتقال سند بیمه ، خریدار از کلیه حقوق بیمه
گزار بهره مند میشود و تعهدات او را به عهده می گیرد .

انواع بیمه نامه های حمل کالا :

برای حمل کالا در بازارهای بیمه ای به منظور تسهیل در ارائه خدمات مناسب به بیمه گران و بیمه گزاران و صرفه جویی ، روش هایی به طرفین عرضه می شود که عبارتند از:

۱- بیمه نامه های شناور

۲- قراردادهای عمومی (باز)

۳- بیمه نامه های جمعی

بیمه نامه های شناور :

در بیمه نامه های شناور ، یک مبلغ بیمه کلی به عنوان مورد بیمه ، مورد توافق قرار گرفته و بر اساس آن ، کالایی را که حمل آن به دفعات انجام خواهد گرفت را تحت پوشش قرار می دهد . در این بیمه نامه اولاً هر نوبت حمل باید قبلاً به اطلاع بیمه گری برسد و ثانیاً با انجام گرفتن هر نوبت حمل کالای بیمه شده و مذکور در قرارداد بیمه ، به میزان ارزش کالای حمل شده از قرارداد کاهش یابد . این عمل تا آنجا ادامه پیدا می کند که ارزش محمولات حمل شده برابر مبلغ توافق شده گردد و به عبارت دیگر با حمل کامل کالای مورد بیمه ، قرارداد بیمه خاتمه یابد .

در کلیه بیمه نامه ها و قراردادهای شناور این موارد تصریح می گردد :

1- ارزش کلی کالای مورد بیمه

2- محدودیت میزان و ارزش کالای قابل حمل در هر نوبت حمل

3- تبعیت بیمه نامه از شرط زمینی ، طبقه بندی کشتی ها (بنابراین شرط اگر کشتی حامل کالای بیه شده خیلی قدیمی باشد یا اصولاً طبقه بندی نشده باشد ، حق بیمه اضافی برای این حمل محاسبه و دریافت خواهد شد) .

4- تبعیت بیمه نامه از شرط مکان که به موجب آن تعهد بیمه گر بابت کالایی که در انتظار حمل است محدود می شود .

5- استفاده از جدول نرخها متناسب با انواع محموله .

بیمه نامه های عمومی :

این بیمه نامه ها هنگامی مورد استفاده قرار می گیرند که لازم باشد برای هر نوبت حمل ، گواهی بیمه مستقل صادر گردد . این گواهیها از لحاظ امور بانکی و کلیه مراحل تجاری معتبرند ولی از لحاظ مفهوم مطلق حقوقی می توانند جایگزین بیمه نامه اصلی شوند . استفاده از قراردادهای عمومی به لحاظ برتری که به بیمه نامه های شناور دارند عمومیت یافته است و این بدان دلیل است که معمولاً خرید بیمه نامه های مجزا برای هر نوبت حمل و حتی اطلاع رسانی لازمه برای هر نوبت حمل به بیمه گرو یا تجدید بیمه نامه های شناور در زمان انقضای آنها برای بازرگانان کار آسانی نیست .

در بیمه نامه های شناور که یک مبلغ کلی در ابتدای قرارداد ملاک عمل قرار می گیرد ، پیش دریافت کل حق بیمه در بدو امر و تعدیل آن موجب بروز مشکلاتی برای بیمه گزار خواهد شد .

بیمه نامه های جمعی :

این بیمه نامه ها عمدتاً در زمینه ارسال مکرر محموله های کوچک از راههای زمینی ، راه آهن ، یا آبراههای داخلی مورد استفاده قرار می گیرند در این مورد نیز بابت هر محموله ارسالی حداکثر مبلغی در نظر گرفته می شود ولیکن مانند قراردادهای عمومی کل محموله های ارسالی تابع محدودیتی نیست . اعلامیه های حمل در فواصل معین و معمولاً هر یک سال یک بار صادر می شوند . در بدو امر حق بیمه یکنواختی دریافت و سپس در موعد مقرر تمدید بیمه نامه ، مطابق با تجربه و گردش معاملات تعدیل حق بیمه صورت خواهد پذیرفت .

شرایط بیمه حمل و نقل کالا :

بیمه حمل و نقل کالا مانند انواع دیگر بیمه نامه ها تحت قراردادی موسوم به بیمه حمل و نقل کالا تحقق می پذیرد . طرفین این قرارداد عبارتند از :

1- بیمه گذار که معمولاً صاحب کالا یا شخصی است که مسئولیت حفظ و نگهداری کالا را در مدت حمل به عهده دارد (مانند متصدی حمل و نقل کالا) و یا هر شخص دیگری که در بقای آن کالا ذی نفع باشد ، مانند بانکی که به صاحب کالا اعتبار می دهد و کالا در وثیقه او قرار دارد .

2- بیمه گر که شرکت بیمه صادرکننده بیمه نامه حمل و نقل کالا است .

قرارداد بیمه در هر کشور بر اساس قانون و مقررات بیمه حاکم در آن کشور صادر می گردد ، ولی از آنجا که حمل و نقل از کشوری به کشور دیگر (به ویژه وقتی که حمل کالا با کشتی انجام می شود) ، تحت تاثیر بعضی از مسائل و مقررات بین المللی نیز قرار می گیرد . دست اندرکاران این امور در برخی از کشورهای اروپایی و آمریکایی از دیرباز مقرراتی را وضع کرده اند که به موجب آن حقوق و تعهدات بیمه گرو بیمه گزار در این نوع بیمه ها به صورت یکسان و یکنواخت درآمده است .

این مقررات از اختلاف نظرها و مشکلاتی که معمولاً در صورت وقوع حادثه ایجاد می شود تا حدود زیادی جلوگیری می کند . امروزه این شرایط و مقررات بیمه ای در اغلب کشورهای جهان با تفاوتی مورد عمل شرکتهای بیمه قرار گرفته است . مؤسسه بیمه گران لندن از جمله معروف ترین مؤسساتی است که به تنظیم شرایط و مقررات بیمه حمل و نقل مبادرت ورزیده است .

خطرهای قابل تامین :

الف - شرایط A :

۱- خطرهای بیمه شده :

این بیمه کلیه خطرهایی را که موجب زیان یا آسیب به مورد بیمه می شود را تحت پوشش قرار می دهد . این پوششهای بیمه ای فراگیرترین پوشش در بیمه حمل و نقل کالا است که همه خطرات دریا که در جریان حمل و نقل کالا ، احتمال وقوع دارند را موضوع بیمه قرار می دهد .

۲- خسارت همگانی :

به موجب این بیمه ، خسارتهای همگانی و نیز هزینه های نجات که به منظور پیشگیری از خسارت یا در ارتباط با آن بر بیمه گزار تحمیل می شود ، تحت پوشش قرار دارد .

۳- مسئولیت مشترک در تصادم :

در صورتی که به موجب شرط مندرج در قرارداد حمل در خصوص مسئولیت دو کشتی در تصادم ، مالک کالا ملزم باشد که سهمی از مسئولیت را به عهده بگیرد، بیمه گر جبران این زیان را به نسبت خسارت مورد تعهد در این بیمه نامه به عهده می گیرد .

در این حالت بیمه گزار تقبل می کند که هرگاه مالک کشتی بر اساس شرط مذکور مطالبه زیان کند بیمه گر را آگاه نماید . در این صورت بیمه گر حق دارد به هزینه خود ، دفاع از بیمه گزار را در دعوی به عهده گیرد .

۴- موارد استثنا :

موارد استثنا شده در این قرارداد ارتند از :

- 1- تلف ، آسیب یا هزینه ناشی از سوء عمل ارادی بیمه گزار.
- 2- نشت و ریزش عادی، کسر عادی وزن یا حجم یا فرسودگی و پوسیدگی عادی مورد بیمه .
- 3- تلف ، آسیب یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته بندی یا آماده سازی مورد بیمه برای حمل .
- 4- تلف ، آسیب یا هزینه ناشی از عیب ذاتی یا ماهیت مورد بیمه .

5- تلف ، آسیب یا هزینه ای که علت اساسی آن تاخیر باشد ، حتی اگر این تاخیر ناشی از خطرهای بیمه شده باشد .

6- تلف ، آسیب یا هزینه ناشی از ورشکستگی یا اعسار مالکان ، مدیران ، اجاره کنندگان یا گردانندگان کشتی یا قصور در ایفای تعهدات مالی از طرف یکی از آنان .

7- تلف یا هزینه ناشی از کاربرد هر نوع سلاح جنگی که با انرژی هسته ای ، یا ترکیب هسته ای یا واکنش مشابه دیگری یا نیرو یا ماده رادیو اکتیو کار می کند .

8- علاوه بر موارد استثنای فوق الذکر ، این بیمه نامه شامل خطرات مربوط به عدم قابلیت دریانوردی و نامناسب بودن کشتی برای دریانوردی نمی شود .

۹- استثنای خطر جنگ :

شامل مواردی از قبیل جنگ ، جنگ داخلی ، انقلاب ، شورش ، قیام یا زد و خوردهای داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه یکی از دو قدرت متخاصم علیه دیگری ، توقیف ، ضبط ، مصادره ، تصرف ، مین ، اژدر و بمب های عمل نکرده سرگردان یا سایر سلاح های جنگی به جا مانده و متروک می باشد .

۱۰- استثنای خطر اعتصاب :

این پوشش به هیچ وجه شامل تلف ، آسیب یا هزینه ناشی از موارد ذیل نیست :

الف . عمل اعتصاب کنندگان .

ب . جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیریهای کارگری ، آشوبها یا اغتشاشات داخلی شرکت می کنند .

ج . تعطیلی محل کار ، درگیریهای کارگری ، آشوب ها یا اغتشاشات داخلی ، اعمال تروریستی یا هر شخصی به انگیزه سیاسی مشمول این بیمه نامه نمی باشد .

مدت اعتبار بیمه :

اعتبار این بیمه از زمانی که کالا از انبار یا محل نگهداری مذکور در این بیمه نامه به منظور شروع حمل ، خارج می شود آغاز شده و در طول جریان عادی حمل ادامه می یابد ولیکن با بروزیکی از حالت های زیر ، هر کدام زودتر واقع شود ، خاتمه می یابد .

الف : به مجرد تحویل کالا به انبار یا محل نگهداری نهایی دیگری در مقصد مذکور در بیمه نامه .

ب : به مجرد تحویل کالا به هر انبار یا محل نگهداری دیگر که بیمه گزار قبل از ورود کالا یا همزمان با آن برای انبار کردن یا برای توزیع کردن آن به جهات دیگر در نظر گرفته باشد و اعلام نموده باشد و

ج : به مجرد انقضای 60 روز از تخلیه کامل کالای مورد بیمه از کشتی در آخرین بندر تخلیه .

هر گاه پس از تخلیه کالا از کشتی در بندر نهایی ، قرار باشد کالا به مقصد دیگری حمل شود ، در این صورت بیمه طی مدت مقرر در فوق به اعتبار خود باقی است ولی با شروع حمل به مقصد دیگر فاقد اعتبار است .

خاتمه قرارداد حمل و نقل :

هرگاه قرارداد حمل بر اثر امری خارج از اراده یا اختیار بیمه گزار در بندری یا محلی غیر از مقصد مذکور در قرارداد خاتمه یابد یا با حمل کالا به نحو دیگری قبل از تحویل کالا در مقصد ، خاتمه یابد ، این بیمه نیز منقضی میگردد ، مگر آنکه مراتب فوراً به بیمه گر اطلاع داده شده و ادامه بیمه درخواست گردد که در آن صورت در ازای پرداخت حق بیمه اضافی ، این بیمه نامه تا یکی از مهلت های مقرر در زیر به قوت خود باقی می ماند :

الف : تا زمانی که کالا در چین بندریا محلی به فروش برسد و تحویل شود یا چنانچه توافق خاص نشده باشد ، تا انقضای مدت 60 روز بعد از ورود کالای بیمه شده به چین بندریا محل ، هر کدام زودتر واقع شود .

ب : اگر کالا ظرف همان مدت 60 روز (یا هر مدت اضافی دیگری که بین بیمه گرو بیمه گزار توافق شده باشد) به مقصد مذکور در بیمه نامه یا هر مقصد دیگری ارسال شود ، در این صورت بیمه نامه ، طبق ضوابط مقرر در بند 8 منقضی می شود .

۷- تغییر سفر :

هرگاه پس از شروع این بیمه نامه ، بیمه گزار مقصد را تغییر دهد ، بقای اعتبار بیمه نامه مشروط است به اینکه بیمه گزار مراتب را فوراً به بیمه گرا اعلام نموده و شرایط بیمه نامه و حمل کالای مورد بیمه مورد توافق طرفین قرار گیرد .

۸- هزینه حمل تا مقصد نهایی :

هرگاه بر اثر تحقق یکی از خطرهای تحت پوشش این بیمه ، حمل کالای موضوع بیمه در بندریا محلی غیر از مقصد اصلی و اولیه اعلام شده در بیمه نامه خاتمه یابد ، بیمه گر هرگونه هزینه های اضافی که بیمه گزار به طور معقول و متعارف برای تخلیه ، نگهداری و ارسال مورد بیمه به مقصد مندرج در این بیمه نامه متحمل شده است را جبران خواهد نمود .

۹- خسارت کلی فرضی :

درخواست خسارت به شکل خسارت کلی فرضی ، پذیرفتنی نیست مگر اینکه تلف مورد بیمه قطعی و اجتناب ناپذیر باشد ، یا هزینه نجات ، مرمت و ارسال مجدد کالا به مقصد تعیین شده، از قیمت کالای مورد بیمه در مقصد تعیین شده اولیه بیشتر باشد .

۱۰- ارزش اضافی :

اگر بیمه گزار برای کالای بیمه شده تحت این بیمه نامه ، بیمه ارزش اضافی تحصیل کند ، فرض می شود که قیمت توافقی کالا ، تا جمع کل مبلغ بیمه شده تحت این بیمه نامه و کلیه بیمه نامه های ارزش اضافی ، افزایش یافته است و تعهد بیمه گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه نامه با کل مبالغ بیمه شده ، تعیین می شود . در صورت وقوع حادثه و ورود خسارت ، بیمه گزار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه نامه های دیگر به بیمه گر است .

چنانچه این بیمه به صورت ارزش اضافی باشد ، شرط زیررعايت خواهد شد :

فرض می شود که قیمت توافقی کالا برابر است با جمع کل مبلغ بیمه شده تحت بیه نامه اولیه و کلیه بیمه نامه های ارزش اضافی دیگر که بیمه گزار تحصیل نموده است . تعهد بیمه گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه نامه برابر با جمع کل مبلغ بیمه شده خواهد بود و در صورت وقوع خسارت ، بیمه گزار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه نامه های دیگر به بیمه گر خواهد بود

۱۱- عدم تعلق منافع :

حمل کننده کالا و اشخاص دیگری که کالا به طور امانت در اختیار آنها قرار می گیرد از این بیمه نامه استفاده نمی برند .

12- وظایف بیمه گزار:

بیمه گزار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران موظفند :
الف . هر گونه اقدام معقول که برای دفع یا به حداقل رساندن خسارت مؤثر است را انجام دهند .

ب . امکان اقامه دعوی و احقاق حق علیه حمل کنندگان ، تحول گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل بیمه گر نیز علاوه بر جبران سایر خسارات قابل پرداخت تحت این بیمه نامه ، هزینه های متناسب و معقولی را که بیمه گزار در راه ایفای این وظایف متحمل شده است را جبران می نماید .

۱۳- عدم اسقاط حق :

اقدام هایی که بیمه گزار یا بیمه گر به منظور نجات ، حفظ یا مرمت و بازیافتن مورد بیمه به عمل می آورند ، نباید به عنوان اسقاط حق یا قبول ترک مالکیت یا به عنوان خدشه در حقوق هر یک از طرفین محسوب شود .

۱۴- سرعت در ادای وظیفه :

از جمله شرایط این بیمه نامه آن است که اقدام های بیمه گزار برای حمل کالا در تمامی موارد تا حدی که در کنترل وی قرار دارد ، باید به سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد .

۱۵- قانون و عرف :

این بیمه نامه تابع قانون بیمه و عرف بیمه گری کشور ایران است .

ب - شرایط B :

طبق این شرایط ، بیمه گران تنها جوابگوی خسارتهایی هستند که بر اثر وقوع خطرها و حوادث معین و پیش بینی شده در بیمه نامه ایجاد می شوند و این بیمه نامه خطرهای زیر را (جز در موارد مندرج در بند 4 شرایط A) پوشش میدهد :

الف. تلف یا آسیب وارده به مورد بیمه در صورتی که مرتبط با یکی از موارد ذیل باشد:

1- آتش سوزی یا انفجار

2- به گل نشستن کشتی و زمین گیر شدن آن

3- برخورد با کف دریا

4- غرق شدن یا واژگون شدن کشتی یا شناور

5- واژگون شدن یا از راه خارج شدن وسیله حمل زمینی

6- تصادم یا برخورد کشتی ، شناور یا هر وسیله دیگر حمل

دریایی با جسم خارجی به غیر از آب

7- تخلیه کالا در بندر اضطراری

8- زلزله ، آتشفشان یا صاعقه

ب. تلف یا آسیب وارده به کالای مورد بیمه که علت آن یکی از امور زیر باشد :

1- فدا کردن کالا در جریان خسارت عمومی

2- به دریا انداختن کالا به منظور سبک سازی کشتی یا به دریا انداختن کالا از روی عرشه کشتی

3- ورود آب دریا به کشتی ، شناور ، محفظه کالا ، کانتینر ، جرثقیل یا محل انبار کالا

ج - تلف شدن هر بسته از کالا در کشتی یا شناور یا تلف شدن کلی هر بسته از کالا به علت افتادن از کشتی هنگام بارگیری یا تخلیه آن از کشتی یا شناور .

پ - شرایط C :

خطرهای بیمه شده در این بیمه نامه با این شرایط محدودتر است
. این بیمه نامه با این شرایط خطرهای زیر را (به جز موارد
مندرج در بند ۴ شرایط A پوشش می دهد :

الف. تلف یا آسیب وارده به کالای مورد بیمه در صورتی که مرتبط با

یکی از موارد ذیل باشد :

1- آتش سوزی یا انفجار

2- به گل نشستن کشتی و زمینگیر شدن آن

3- برخورد کشتی با کف دریا

4- غرق شدن یا واژگون شدن کشتی یا شناور

5- واژگون شدن یا از راه خارج شدن وسیله حمل زمینی

6- تصادم یا برخورد کشتی یا شناور یا هر وسیله حمل دریایی دیگر با

هر جسم خارجی به غیر از آب

7- تخلیه کالا در بندر اضطراری

ب. تلف یا آسیب وارده به کالای مورد بیمه در صورتی که علت آن یکی از موارد ذیل باشد :

1- فدا کردن کالا در جریان خسارت عمومی

2- به دریا انداختن کالا برای سبک سازی کشتی

(کارشناسی بازدید اولیه)

در بیمه حمل و نقل دریایی ، اعتبار بیمه نامه از زمانی آغاز می شود که کالا از انبار یا محل نگهداری آن که در بیمه نامه ذکر شده خارج شود ، در طول مسیر حمل کالا پوشش بیمه ای آن ادامه دارد تا کالا به انبار گیرنده کالا در مقصد تحویل شود و یا به درخواست بیمه گزار در محل دیگری غیر از آنچه در بیمه نامه ذکر شده است تحویل گردد ، یا اینکه ممکن است اعتبار بیمه نامه پس از گذشت مدت معینه ، یعنی از زمان تخلیه کالا در آخرین بندر مقصد ، خاتمه یابد .

صرف نظر از پوشش بیمه ای که بیمه گزار تهیه می کند و اجتناب از اختلاف بین بیمه گرو و بیمه گزار در شمول خسارت و میزان آن ، کالای بیمه شده باید مورد بازدید کارشناسان و بازرسان صلاحیت دار قرار گیرد و توسط کارشناسان یا بازرسان مذکور گواهی یا گزارش تایید صحت و سلامتی کالا و وضعیت موجود آن صادر گردد . بازدید از کالای مورد بیمه و تهیه گزارش یا گواهی صحت و سلامتی کالا توسط کارشناسان و بازرسان صلاحیت دار ، قبل از صدور بیمه نامه به نفع طرفین (بیمه گرو و بیمه گزار) است .

با در دست داشتن گزارش کارشناسی بازدید اولیه مذکور ، هم بیمه گزار و هم بیمه گراز وضعیت کالا ، نوع بسته بندی آن ، عیب و نقص احتمالی کالا قبل از حمل مطلع می شوند و نیز مشخص می گردد که بیمه گزار (فروشنده یا فرستنده یا مرسل کالا) در چه وضعیتی ، موقعیت و شرایطی کالای بیمه شده را تحویل مؤسسه حمل نموده است تا از بروز هر نوع اختلافات احتمالی آتی اجتناب گردد .

گزارش کارشناس بازدید اولیه که قبل از صدور بیمه نامه توسط کارشناس یا بازرس صلاحیت دار تهیه شده است ، هم در زمان صدور بیمه نامه و هم در صورت ورود خسارت احتمالی به کالا ، ابزار مناسبی برای بیمه گر محسوب می شود تا هم میزان تعهد خود و هم میزان خسارت احتمالی را به سهولت تعیین نماید .

مزایای کارشناسی بازدید اولیه از کالای مورد حمل :

- ۱- اطلاع بیمه گر و بیمه گزار از وضعیت کالا ، نوع بسته بندی آن ، عیب و نقص احتمالی کالا
- ۲- اطلاع از وضعیت ، موقعیت و شرایط تحویل کالای بیمه شده توسط بیمه گزار (فروشنده یا مرسل کالا) به مؤسسه حمل کالا
- ۳- اطلاع دقیق بیمه گر از میزان تعهدات خود نسبت به کالای بیمه شده و برآورد میزان خسارات احتمالی آتی
- ۴- اجتناب از هر گونه اختلاف آتی بین بیمه گر و بیمه گزار در رابطه با وضعیت بیمه نامه و تعیین میزان حق بیمه های متعلقه و برآورد میزان خسارتهای احتمالی وارده به کالا .

((کارشناسی خسارت در بیمه های باربری))

پس از صدور بیمه نامه باربری با شرایط مربوطه و شروع حمل کالای بیمه شده ، مسئولیت حفظ و نگهداری کالا در زمان حمل در اختیار مؤسسه حمل و نقل و مسئولیت جبران خسارت های احتمالی به عهده بیمه گراست . از آنجا که در اغلب موارد ، خرید کالا به صورت سفارشی انجام می گیرد ، خدمات مشاوره مؤسسات بازرسی ، هم قبل از صدور بیمه نامه و هم پس از ورود خسارت ، مورد نیاز و یاریگر بیمه گزار است . این مؤسسات ، حرفه ای هستند و خدمات آنها مورد نیاز بیمه گرو بیمه گزار است .

مواردی که در کارشناسی خسارت باید مورد توجه قرار گیرد ، در مورد کالاهای مختلف ، متفاوت است . هنگامی که خسارتی به کالایی وارد می شود ، شرکت کارشناسی ، مسئولیت بازرسی و تهیه گزارش کارشناسی کالای خسارت دیده را متقبل می شود .

در گزارش کارشناسی خسارت ، موارد ذیل باید مورد توجه قرار گیرد :

الف - تاریخ و محل دقیق وقوع حادثه ، تاریخ و محل انجام کارشناسی خسارت :

در انجام کارشناسی خسارت در بیمه های باربری ، زمان بسیار با اهمیت تلقی می شود ، زیرا در بیمه نامه های حمل ، اعتبار بیمه نامه از زمانی آغاز می شود که کالا به قصد شروع حمل از انبار یا محل نگهداری اولیه آن (مذکور در بیمه نامه) خارج می شود ، در مسیر حمل عادی آن حمل ادامه می یابد و در مقصد یا در محل دیگری که در بیمه نامه مشخص شده است تحویل می گردد .

بنابراین اگر کالا در انبار یا محل نگهداری اولیه آن (که در بیمه نامه مشخص شده است) دچار خسارت شود ، پوشش بیمه ای ندارد.

همچنین تاریخ وقوع حادثه و ورود زیان به کالای مورد حمل (بیمه شده) باید بعد از تاریخ ترک (خروج کالا) از انبار یا محل نگهداری اولیه آن به قصد حمل بوده باشد و بنا بر این خسارت احتمالی وارده به کالا قبل از ترک از انبار به قصد حمل ، در این بیمه نامه فاقد پوشش بیمه ای می باشد .

تاریخ و محل دقیق وقوع حادثه از جهات دیگری نیز حائز اهمیت می باشد که عبارتند از :

روشن شدن حدود و دامنه مسئولیت اشخاص دیگر که ممکن است بعداً شرکت بیمه با مراجعه به آنها ادعای تامین خسارت کند.

اعلام خسارت همگانی ، که تعیین دقیق لحظه وقوع حادثه و مکان آن در این اعلام خسارت از اهمیت بسیار قابل توجهی برخوردار است ، زیرا اندک تفاوت در احتساب این لحظه ممکن است که کالایی را از شمول خسارت همگانی خارج نموده یا کالای دیگری را به این خسارت وارد نماید . لازم به ذکر است خسارت همگانی و هزینه های نجات بر اساس ضوابط محل وقوع حادثه یا مقررات (یورک آنتورپ) به شرط تطبیق با مفاد قرارداد حمل ، قابل پرداخت می باشد .

ب - مشخصات کالای مورد کارشناسی :

حجم کالاهایی که مورد بازرسی و کارشناسی قرار می گیرند زیاد است و به همین سبب فراوان اتفاق می افتد که کالایی به جای کالای دیگر مورد کارشناسی قرار گیرد . لذا کارشناس ذیربط باید دقیقاً کالاهایی که برای آنها مامور شده است را مورد بازرسی خود قرار دهد .

نکات اساسی در مورد مشخصات کالاهای مورد کارشناسی که کارشناس باید در گزارش خود روی آنها تاکید نماید عبارتند از :

1- کالاهای و علامت های تجاری و اختصاری آنها

2- کیفیت فیزیکی ، استحکام و تناسب بسته بندی ها با محتوای آنها .

3- شرایط نگهداری کالا در وسیله حمل و از آن جمله روی عرشه کشتی یا در داخل انبار کشتی .

4- رعایت نکاتی که در بارنامه راجع به شرایط حمل بیان شده است .

5- بندر بارگیری

6- نحوه بارگیری و بارچینی و مهار کردن بار در کشتی یا وسیله حمل دیگر.

7- آیا در هنگام بارگیری ، مؤسسه بازرسی خاصی بر آن نظارت کرده و گواهی صحت بارگیری ، بارچینی و مهار کردن بار و تناسب محل استقرار و مشخصات فنی بار رعایت شده است .

8- بندرتخلیه کالا .

9- حمل کننده کالا ، شرکت کشتیرانی ، کارگزار حمل کالا .

ج : وسیله حمل کالا :

وسیله حمل باید متناسب با کالایی باشد که حمل می شود و آن وسیله قابلیت حمل این کالا را داشته باشد . در مورد کشتی که عمده ترین وسیله حمل و نقل بین المللی است ، باید موارد زیر در گزارش کارشناس خسارت مشخص شود :

1- نام کشتی

2- پرچم

3- بندر ثبت

4- سال ساخت کشتی

5- ظرفیت ناخالص کشتی

6- ظرفیت خالص کشتی

7- ظرفیت بارگیری

8- مالک یا مالکان کشتی

9- اجاره کنندگان کشتی (**charters**)

10- گواهینامه صلاحیت دریانوردی

11- تاریخ انقضای گواهینامه بین المللی خط بار (**loaline**)

12- حد نهایی آبخور کشتی

13- نام فرمانده کشتی و سوابق شغلی او

د - شرح حادثه :

برای شرکت بیمه باید مشخص شود که چه حادثه ای برای کشتی یا کالای مورد حمل

(بیمه شده) و چگونه رخ داده است و چه عواملی موجب ورود

خسارت به کالا ، تلف شدن قسمتی از آن ، از بین رفتن باریا بار و

شناور شده است و خسارت اولیه و ثانویه چه قدر بوده است .

کارشناس باید جزئیات حادثه را همانطور که می بیند ، مورد به مورد

ذکر و علت یابی کند . دلایلی که کارشناس به آنها استناد می کند باید

بر اساس شواهد عینی یا دلایلی مستدل باشد و از آوردن دلایلی که با

گمان و تردید همراه است خودداری کند و البته در مواردی می تواند

نظر کارشناسی خود را نیز بیان کند .

ه - نمونه برداری و تهیه عکس (و فیلم) :

مواردی پیش می آید که کارشناس ناگزیر از نمونه برداری و آزمایش نمونه ها است تا پی ببرد به این که آیا کالای خسارت دیده هنوز قابل مصرف است یا نه و میزان خسارت تا چه حد است .

در چنین مواردی کارشناس باید نمونه ها را به طریق علمی تهیه نموده و نمونه های تهیه شده را از طریق مؤسسه خود برای آزمایش ارسال کند . نتیجه آزمایشهای انجام شده بخش لاینفک گزارش کارشناس به شمار می آید و باید قید شود که آزمایش نمونه ها بر اساس کدام یک از روشهای استاندارد پذیرفته شده است .

تهیه عکس (و فیلم) از وضعیت کالای خسارت دیده نیز می تواند در کشف علت خسارت مؤثر باشد . عکسها (و فیلم) باید به نحوی تهیه شده باشند که وضعیت خرابی ، فرسودگی ، آسیب دیدگی ، آب دیدگی ، لهیدگی ، شکستگی و سایر خسارتها را به وضوح نشان دهد .

و - تسویه خسارت در بیمه حمل و نقل کالا :

رسیدگی و تسویه خسارتها در این رشته به دلیل عرف دیرین حمل و نقل دریایی و ضابطه ها و قواعدی که از زمان دور در بازرگانی جهانی شکل گرفته اند ، دقت و مهارت ویژه ای را می طلبد . ولی به هر حال تسویه خسارت ها در این رشته مانند دیگر رشته های بیمه شامل اعلام خسارت توسط بیمه گزار ، ارائه مدارک لازمه ، تشکیل پرونده خسارت ، رسیدگی به اسناد و مدارک بیمه نامه و خسارت و اتخاذ تصمیم برای قبول یا رد خسارت است .

انواع خسارت در بیمه باربری :

انواع خسارت در بیمه های باربری عبارتند از :

الف . از بین رفتن یا تلف شدن تمام یا قسمتی از کالای مورد بیمه بر

اثر وقوع یکی از خطرهای موضوع بیمه .

ب . آسیب دیدگی مانند زنگ زدگی و آبدیدگی کالا .

ج . هزینه های نگهداری و مراقبت از کالاهای مورد بیمه یا هزینه های

جلوگیری از وقوع خطر یا گسترش (توسعه) خسارت .

انواع زیان در بیمه باربری :

در بیمه حمل و نقل ، خسارتها را به انواع زیر تقسیم بندی میکنند :

الف : زیان ویژه یا اختصاصی : که شامل خسارت وارد به بخشی از کالاهای مورد بیمه است به شرطی که جنبه زیان مشترک یا همگانی نداشته باشد .

ب : زیان مشترک یا زیان همگانی :

هنگامی که سرنوشت کشتی و کالاهای به خطر افتد (برای نمونه احتمالاً غرق شدن کشتی بوجود بیاید) ، ناخدا حق دارد برای نجات کشتی و مجموعه کالاهای ، بخشی از کالاهای را با رعایت عرف به دریا بریزد و کشتی را سبک کند .

در این حالت اضطراری اقدام ناخدا مجاز شناخته می شود و خسارت وارد شده

(معادل ارزش کالاهای به دریا ریخته شده) میان اشخاص حق دار و ذی نفع در سفر دریایی (مانند صاحب کشتی ، صاحبان کالاهای موجود در کشتی ، ذی نفع در کرایه کشتی) تقسیم و سرشکن می شود.

این گونه خسارتها ، که در اصطلاح زیان مشترک یا خسارت همگانی نامیده می شود ، مورد تامین بیمه گران قرار گرفته و بیمه گران آنها را جبران می نمایند . بحث زیان همگانی از جمله مسائل پیچیده حقوقی بیمه حمل و نقل دریایی است .

(جدول مقایسه ای خطرات بیمه باربری در کلوهای c و b و a)

ردید ف	خطرات بیمه شده	کلوز A	کلوز B	کلوز C
1	آتش سوزی یا انفجار	*	*	*
2	به گل نشستن و زمین گیر شدن کشتی ، برخورد با کف دریا ، غرق شده یا واژگون شدن کشتی یا شناور	*	*	*
3	تصادم یا برخورد کشتی ، شناور یا هر وسیله حمل دیگر با جسم خارجی به غیر از آب	*	*	*
4	تخلیه کالا در بندر اضطراری	*	*	*
5	تلف یا آسیب وارد به کالای مورد بیمه به علت فداکردن کالا در جریان خسارت عمومی	*	*	*
6	تلف یا آسیب وارد به کالای مورد بیمه به علت به دریا انداختن کالا جهت سبک سازی کشتی	*	*	*
7	خسارت همگانی و هزینه های نجات به منظور پیشگیری از خسارت	*	*	*
8	مسئولیت مشترک در تصادم	*	*	*
9	هزینه حمل تا مقصد نهایی	*	*	*
10	زلزله ، فوران آتش فشان volcanic eruption - earthquake	*	*	—
11	شسته شدن کالا از روی عرشه boardwashings ovvr	*	*	—
12	ورود آب دریا ، دریاچه یا رودخانه به کشتی ، شناور ، محفظه کالا ، کانستینر ، لیفت وان ، یا محل انبار	*	*	—
13	تلف شدن کلی هر بسته در کشتی یا شناور و یا تلف کلی هر بسته به علت افتادن به هنگام بارگیری و یا تخلیه کشتی یا شناور	*	*	—
14	سرقت theft	*	*	—
15	عدم تحویل non delivery	*	*	—
16	شکست breakage	*	*	—
17	خسارت ناشی از چنگک	*	*	—
18	روغن زدگی ، به گل آلوده شدن ، آلوده شدن به رنگ و اسپید	*	*	—
19	خسارت ناشی از کالای مجاور (بو گرفتن - برخورد - آلودگی)	*	*	—
20	ریزش	*	*	—
21	طوفان heavy weather	*	—	—
22	راهزن دریایی piracy at sea	*	—	—
23	خسارات ناشی از فعل یا تقصیر اشخاص ثالث	*	—	—
24	خسارتهای ناشی از باران و برف	*	—	—
25	دم کردن	*	—	—
26	خسارتهای ناشی از عمل کارکنان کشتی (باراتری)	*	—	—
27	ساییدگی و زنگ زدگی	*	—	—
28	نشت leakage	*	—	—
29	لب پریدگی ، کج شدن ، خراشیدگی و ضربه زدگی ، لک برداشتن	*	—	—
30	کرم زدگی - موش خوردگی - حشره زدگی	*	—	—
31	دله دزدی pilferage	*	—	—
32	کسری	*	—	—

اینکوترمز :

incoterms (international commercial terms)

اینکوترمز به مجموعه ای از اصطلاحات متداول در تجارت بین المللی کالا اطلاق

می شود که رسمیت آنها توسط اتاق بازرگانی بین المللی تایید شده و به کاربردن این اصطلاحات در قراردادهای فروش کالا موجب می شود حقوق و تعهدات طرفین معامله در چارچوب مقررات موضوعه در این اصطلاحات مسجل گردد و جایی برای سوء تفاهم های احتمالی باقی نگذارد .

اصطلاحات موضوعه در قلمرو اینکوترمز اولین بار در سال 1936 توسط اتاق بازرگانی بین المللی منتشر شد که به اینکوترمز 1936 معروف بود و پس از آن در سالهای 1953 و 1967 و 1976 و 1980 و 1990 و بالاخره در سال 2000 اصلاحاتی در بعضی از آنها به عمل آمد و مواردی نیز به آن اضافه شد که اصطلاحاً به اینکوترمز 2000 معروف شد. لازم بذکر است در حال حاضر اینکوترمز 2010 که اصلاح شده اینکوترمز 2000 است مورد عمل می باشد.

اینکوترمز 2000 شامل 13 اصطلاح می باشد و هر اصطلاح متضمن توافق خاصی در زمینه قرارداد فروش کالا است و حدود وظایف فروشنده در امر تحویل کالا به خریدار را مشخص می سازد.

اصطلاحات اینکوترمز عبارتند از :

۱- اصطلاح EX WORKS (EXW :)

منظور از این اصطلاح این است که فروشنده کالا را در محلی که خود تعیین می کند

(کارخانه یا انبار و ...) به صورت آماده برای حمل به خریدار تحویل می دهد . به این ترتیب از تاریخ تحویل کالا به خریدار به بعد کلیه هزینه های مربوط به بارگیری کالا در وسیله نقلیه و حمل آن به مقصد ، بیمه ، تخلیه در مقصد و غیره به عهده خریدار می باشد . ولیکن هزینه های احتمالی صرف شده جهت شمارش کالا یا توزین آن و یا هزینه های مرتبط با بسته بندی کالا جهت تحویل به خریدار به عهده فروشنده می باشد .

۲- اصطلاح FCA (FREE CARRIER)

این اصطلاح مبین آن است که فروشنده کالا را پس از پرداخت حقوق و عوارض مربوط به صادرات ، به حمل کننده ای که توسط خریدار معرفی گردیده در محل تعیین شده تحویل می دهد .

در صورتیکه محل تعیین شده ، انبار یا کارخانه فروشنده باشد ، هزینه بارگیری به عهده فروشنده است ولی اگر محل تحویل کالا به فروشنده جای دیگری غیر از کارخانه و انبار فروشنده باشد ، فروشنده مسئول بارگیری نبوده و هزینه های بارگیری نیز به عهده او نخواهد بود .

از این اصطلاح در حمل های دریایی ، زمینی و هوایی و یا حمل مرکب استفاده می شود .

۳- اصطلاح FAS (FREE ALONGSIDE SHIP)

منظور از این اصطلاح ، تحویل کالا در کنار کشتی است . بدین معنی که فروشنده موقعی که کالا را در کنار کشتی در بندر حمل تعیین شده قرار دهد ، تحویل را انجام داده است .

از آن زمان به بعد فروشنده هیچ گونه تعهدی در مورد حفظ و نگهداری کالا ندارد بلکه خریدار باید کلیه هزینه ها و مسئولیتهای ناشی از فقدان یا خسارت احتمالی وارد به کالا را از آن لحظه به بعد به عهده بگیرد .

در صورت استفاده از این اصطلاح ، فروشنده ملزم به ترخیص کالا برای صدور

می باشد و بالتبع هزینه های مربوط به بازبینی کیفیت کالا (کارشناسی بازدید اولیه) اندازه گیری ، توزین ، شمارش کالا (که لازمه تحویل آن

۴- اصطلاح FOB (FREE ON BOARD):

منظور از این اصطلاح تحویل کالا روی عرشه کشتی می باشد . این اصطلاح صرفاً مخصوص حمل دریایی کالا است و با توجه به این اصطلاح ، موقعی تحویل کالا به خریدار انجام می شود که کالا از نرده کشتی در بندر تعیین شده عبور نموده باشد . بنا براین کلیه هزینه های بارگیری و خسارتهای حین بارگیری به عهده فروشنده خواهد بود و نیز کلیه هزینه ها و مسئولیتهای ناشی از فقدان یا خسارت وارد به کالا بعد از تحویل آن روی عرشه به عهده خریدار می باشد و فروشنده در این موارد هیچ گونه تعهدی ندارد .

لازم به ذکر است هزینه هایی که مربوطه به انتقال کالا از کارخانه یا انبار به کشتی صرف می شود به عهده فروشنده خواهد بود و نیز هزینه های مرتبط با ترخیص کالا به منظور صادرات ، به عهده فروشنده است .

طبق این اصطلاح چنانچه کشتی معرفی شده توسط خریدار به موقع به بندر نرسد یا نتواند کالا را بارگیری نماید ، یا بارگیری در کشتی زودتر از زمان اعلام شده توسط خریدار تعطیل شود ، در این صورت هزینه های مربوط به این امور به عهده خریدار می باشد .

5- اصطلاح CRF : (COST AND FREIGHT)

در این اصطلاح که قبلاً C&F نامیده می شده ، قیمت کالا و کرایه حمل آن تا بندر مقصد ملحوظ می باشد و فروشنده باید هزینه ها و کرایه حمل تا بندر مقصد را پردازد ولی مسئولیت فقدان کالا ، خسارت وارد به کالا ، همچنین هرگونه هزینه اضافی ناشی از حوادثی که بعد از زمان تحویل کالا به خریدار ، حادث شود ، به عهده خریدار می باشد .

اصطلاح CRF فروشنده کالا را ملزم به ترخیص کالا برای صادرات می نماید و در این اصطلاح کلیه هزینه های مرتبط با صدور کالا ، بارگیری کالا در کشتی و هرگونه مخارج تخلیه آن از کشتی در بندر مقصد (در صورتی که در قرارداد فروش کالا شرط خلافی قید نشده باشد) به عهده فروشنده می باشد .

۶- اصطلاح CIF (COST INSURANCE AND FREIGHT)

در این اصطلاح قیمت کالا و کرایه حمل آن تا بندر مقصد و حق بیمه حمل کالا ملحوظ می باشد . کلیه هزینه های مربوط به ترخیص کالا جهت صادرات و کرایه حمل کالا تا بندر مقصد و نیز هزینه بیمه کالا به عهده فروشنده می باشد ولیکن مسئولیت فقدان یا خسارتهای وارده به کالا در زمان حمل ، همچنین هزینه های اضافی احتمالی ناشی از حوادثی که بعد از زمان تحویل کالا به خریدار حادث خواهد شد به عهده خریدار می باشد .

این اصطلاح نیز طبق مقررات اتاق بازرگانی بین المللی صرفاً مربوط به حمل دریایی یا آبراه داخلی می باشد .

ضمناً در رابطه با بیمه کالا ، خریدار باید توجه کند که طبق اصطلاح **CIF** فروشنده فقط ملزم به تحویل حداقل پوشش بیمه می باشد و اگر خریدار خواستار خریداری پوشش بیمه ای بیشتری باشد ، باید صراحتاً چنین توافقی را با فروشنده به عمل آورد یا این که به هزینه خود بیمه مازاد تحویل (خریداری) نماید .

به هر حال بیمه نامه طبق شرایط مؤسسه بیمه گران لندن صادر می شود و مبلغ حق بیمه ، شامل قیمت مندرج در قرارداد منعقد شده بین خریدار و فروشنده کالا بعلاوه ده درصد خواهد بود .

7- اصطلاح CPT: (CARRIAGE PAID TO)

منظور از این اصطلاح این است که فروشنده کالا را به حمل کننده منتخب خود تحویل می‌دهد تا آن را به مقصد برساند. برای این منظور فروشنده با حمل کننده قرارداد حمل منعقد می‌نماید. و بنا بر این کلیه هزینه های ترخیص کالا جهت صادرات و هزینه حمل تا مقصد به عهده فروشنده می باشد. لیکن کلیه مسئولیت ها و هر هزینه دیگری بعد از این که کالا تحویل حمل کننده شد، به عهده خریدار می باشد.

منظور از حمل کننده نیز هر شخصی است که اجرا یا تدارک حمل از طریق راه آهن، حمل جاده ای، هوایی، دریایی، آبراه داخلی یا ترکیبی از این چند نوع حمل را در یک قرارداد حمل تعهد می کند.

این اصطلاح شبیه اصطلاح CFR می باشد ، با ایت تفاوت که اصطلاح CFR صرفاً مخصوص حمل دریایی می باشد ولی اصطلاح CPT هر نوع حملی (دریایی ، هوایی ، آبراه داخلی ، زمینی ، حمل جاده ای ، راه آهن) را شامل می شود .

8- اصطلاح CIP : (CARRIGE AND INSURANCE) (PAID TO

طبق این اصطلاح کرایه حمل کالا تا سقف تعیین شرط و حق بیمه آن توسط فروشنده پرداخت می گردد . یعنی فروشنده کالا را به حمل کننده منتخب خود تحویل می دهد و هزینه حمل کالا تا مقصد را به و ی می پردازد . ضمناً فروشنده باید برای خریدار در قبال خطر ناشی از فقدان کالا یا خسارت وارده به آن در جریان حمل بیمه نامه تهیه نماید ، لذا فروشنده حق بیمه کالای مورد حمل را هم پرداخت می نماید .

در این اصطلاح نیز خریداری بیمه نامه با حداقل پوشش به عهده فروشنده می باشد . و خریدار میتواند برای دریافت پوششهای اضافی و مزاد ، با پرداخت حق بیمه های متعلقه ، پوششهای مورد نیاز خود را دریافت نماید. بنابراین خریدار باید کلیه مسئولیتها و هزینه های اضافی بعد از تحویل کالا را متقبل شود .

منظور از حمل کننده هر شخصی است که اجرا یا تدارک حمل کالا از طریق راه آهن ، حمل جاده ای ، دریایی ، آبراه داخلی یا ترکیبی از این چند نوع حمل را در یک قرارداد حمل به عهده می گیرد .

در صورتیکه برای حمل به مقصد از حمل کننده های بعدی استفاده شود ، مسئولیت متوجه اولین حمل کننده خواهد بود .

اصطلاح **CIP** فروشنده کالا را ملزم به ترخیص کالا برای صادرات می نماید .

9- اصطلاح DAF (DELIVERED AT FRONTIER):

تحويل کالا در مرز :

با استفاده از این اصطلاح در حمل کالا ، وظیفه فروشنده کالا وقتی به پایان و اتمام می رسد که وی کالا را پس از ترخیص برای صدور روی وسیله نقلیه قراردادده و در مرز کشور مورد نظر در اختیار خریدار قرار دهد .

در این صورت هزینه ترخیص کالا برای ورود به نقطه و محل تعیین شده به عهده خریدار است . واژه مرز را می توان برای هر مرزی از جمله مرز کشور صادرکننده به کاربرد و بنا بر این تعیین دقیق مرز مورد نظر یا ذکر نقطه و محل آن در این اصطلاح از اهمیت خاصی برخوردار است .

البته اگر قصد طرفیت این باشد که فروشنده مسئولیت تخلیه کالا و هزینه آن را هم متحمل شود ، باید این موضوع به وضوح در قرارداد فروش قید گردد .

از این اصطلاح می توان بدون توجه به نوع حمل برای مواقعی که قرار است کالا در مرز زمینی تحویل شود ، استفاده کرد .

اگر تحویل در بندر مقصد روی عرشه کشتی یا در لنگرگاه انجام شود ، باید از اصطلاحات **DES** یا **DEQ** استفاده کرد .

10- اصطلاح DES (DELIVERED EX SHIP) : تحویل

کالا روی کشتی در بندر تخلیه :

از این اصطلاح زمانی استفاده می شود که فروشنده طبق قرارداد موظف باشد کالا را روی کشتی ، در بندر تخلیه مورد نظر در قرارداد به خریدار تحویل نماید . در این صورت هزینه تخلیه در بندر مقصد به عهده خریدار است . ولی چنانچه نظر این باشد که فروشنده کالا را تخلیه نماید بایستی از اصطلاح DEO استفاده شود .

در اصطلاح DES هزینه حمل کالا تا بندر تخلیه به عهده فروشنده می باشد و تحویل کالا زمانی تحقق می یابد که امکان انتقال کالا از کشتی توسط تجهیزات تخلیه متناسب با ماهیت کالا وجود داشته باشد .

بنا بر این کلیه مسئولیتهای فقدان یا خسارت وارد به کالا تا هنگامی که امکان تخلیه کالا از کشتی فراهم آید به عهده فروشنده خواهد بود .

11- اصطلاح DEQ : DELIVERED EX quay : تحویل کالا

در بندر تعیین شده ، روی اسکله :

کابرد این اصطلاح زمانی است که فروشنده موظف باشد کالا را در بندر تعیین شده روی اسکله (بارانداز) به خریدار تحویل دهد . در این صورت کلیه هزینه ها و مسئولیت های مربوط به حمل کالا تا بندر تعیین شده و تخلیه آن در اسکله با فروشنده است . لیکن اگر قرار باشد پس از تخلیه کالا در اسکله آن را جابجا نمایند ، هزینه جابجایی به عهده خریدار خواهد بود .

همچنین کلیه هزینه های مربوطه به ترخیص کالا در مقصد ، انجام تشریفات گمرکی و پرداخت عوارض و مالیات و سایر هزینه ها به عهده خریدار خواهد بود .

این اصطلاح فقط در صورتی که کالا از طریق دریا یا آبراه داخلی یا حمل مرکب که مرحله نهایی آن توسط کشتی انجام پذیرد ، کاربرد دارد .

12- اصطلاح DDU (DELIVERED DUTY UNPAID)

(تحویل کالا بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی :

یعنی فروشنده کالا را بدون ترخیص برای واردات و بدون تخلیه از وسیله نقلیه در مقصد تعیین شده تحویل می دهد . بدین ترتیب کلیه مسئولیتها و هزینه های مربوط به حمل کالا تا مقصد تعیین شده به عهده فروشنده می باشد . لیکن هزینه های مربوط به ترخیص کالا به عهده خریدار خواهد بود .

در واقع هزینه های مربوط به صدور کالا (صادرات) به عهده فروشنده و هزینه های مربوط به ورود کالا به کشور خریدار (واردات) به عهده خریدار می باشد .

این اصطلاح بدون توجه به نوع حمل در هر مورد قابل استفاده است .

۱۳- اصطلاح DDP (DELIVERED DUTY PAID):

تحويل کالا با پرداخت حقوق و عوارض گمرکی :

يعنی فروشنده کالا را پس از ترخيص برای واردات و بدون تخليه از وسيله حمل در مقصد تعيين شده تحويل می دهد و در اين صورت کلیه هزینه ها و مسئولیتهای مربوط به حمل کالا تا مقصد تعیین شده و نیز پرداخت حقوق و عوارض گمرکی و ترخيص کالا به عنوان واردات به عهده فروشنده می باشد . از این اصطلاح نیز بدون توجه به نوع حمل استفاده می گردد .

جدول نمونه خلاصه شرایط مختلف اینکوترمز

DDP	DDU	DEQ	DES	DAF	CIP	CPT	CIF	CFR	FOB	FAS	FCA	EXW	شرح	ردیف
بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	نه	بارگیری در وسیله نقلیه - حمل در محل فروشنده	1
بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	نه	پرداخت حقوق و عوارض گمرکی صادرات	2
بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	نه	حمل به بندرگاه صادرکننده	3
بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	نه	نه	فرود بار در بندر صادر کننده	4
بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	نه	نه	نه	بارگیری در بندر صادر کننده	5
بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	بله	نه	نه	نه	نه	حمل به بندر گاه وارد کننده	6
بله	بله	بله	بله	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	فرود بار در بندروارکننده	7
بله	بله	بله	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	بارگیری در وسیله حمل در بندر وارد کننده	8
بله	بله	بله	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	حمل به مقصد خریدار	9
بله	بله	بله	بله	نه	نه	بله	نه	بله	نه	نه	نه	نه	بیمه	10
بله	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	عملیات ترخیص کالا در مقصد	11
بله	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	نه	حقوق و عوارض گمرکی در مقصد	12

والسلام على عباد الله الصالحين
مدرس یمه های باربری
علی شعبانی

بِسْمِ تَعَالَى

آموزش شرایط عمومی بیمه نامه باربری

آیین نامه شماره ۷۹ شورای عالی بیمه

مدرس : علی شعبانی

شورای عالی بیمه در اجرای ماده ۱۷ قانون تأسیس بیمه
مرکزی ایران و بیمه‌گری، در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۲۶

« شرایط عمومی بیمه باربری »

را مشتمل بر ۱۹ ماده و ۱ تبصره به همراه

« مجموعه شرایط A و B و C »

آن به شرح ذیل تصویب نمود:

فصل اول: تعاریف :

ماده ۱- اساس قرارداد :

این بیمه‌نامه بر اساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه، سال ۱۳۱۶ و پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار (که جزء لاینفک این بیمه‌نامه می‌باشد) تنظیم گردیده و مورد توافق طرفین می‌باشد. آن قسمت از پیشنهاد بیمه‌گذار که مورد قبول بیمه‌گر نبوده و همزمان با صدور بیمه‌نامه یا قبل از آن کتباً به بیمه‌گذار اعلام گردیده است، جزء تعهدات بیمه‌گر محسوب نمی‌شود.

ماده ۲- تعاریف و اصطلاحات :

اصطلاحات زیر صرف نظر از هر معنی و مفهوم دیگری که ممکن است داشته باشد، در این شرایط عمومی با تعریف مقابل آن به کار رفته است .

۱- بیمه‌گر:

بیمه‌گر شرکت بیمه‌ای است که مشخصات آن در این بیمه‌نامه درج گردیده است و جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه‌نامه به عهده دارد.

۲- بیمه‌گذار:

بیمه‌گذار شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه‌نامه می‌باشد که پوشش بیمه را اخذ نموده و متعهد به پرداخت حق بیمه آن است.

۳- ذینفع :

ذینفع شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه‌نامه اعم از بیمه‌گذار یا غیر آن است که حق مطالبه و دریافت تمام یا قسمتی از خسارت وارد به کالای مورد بیمه را دارد.

۴- کالای مورد بیمه :

کالای مورد بیمه، اموال مندرج در جدول مشخصات این بیمه‌نامه است.

۵- انقضای مدت بیمه :

انقضای این بیمه براساس شرط ۸ مجموعه شرایط پیوست است اما در مورد حمل غیردریایی یا ترکیبی، یکی از شرایط زیر جایگزین شرط ۴/۱/۸ مجموعه شرایط C و B و A می‌گردد.

الف- در مورد حمل هوایی، ۳۰ روز پس از تخلیه کامل هر قسمت از کالای مورد بیمه از هواپیمای حامل در فرودگاه کشور مقصد.

ب- در مورد حمل زمینی، ۶۰ روز پس از تحویل کالای مورد بیمه به انبار گمرک کشور مقصد.

مدتهای یادشده در این ماده با درخواست بیمه‌گذار و موافقت بیمه‌گر و پرداخت حق بیمه اضافی قابل تمدید است.

فصل دوم: شرایط

ماده ۳- حمل کالا با کشتی طبقه بندی شده :

حمل دریایی کالای مورد بیمه باید به وسیله کشتی طبقه بندی شده انجام شود در غیر این صورت بیمه گزار موظف است مشخصات کشتی و یا شناورهای مورد نظر را قبل از شروع حمل به بیمه گر اعلام و موافقت او را اخذ نماید. چنانچه حمل کالای مورد بیمه با کشتی طبقه بندی نشده بدون اطلاع بیمه گزار انجام شده

ماده ۴ – وظیفه بیمه‌گذار در ارائه اطلاعات به بیمه‌گر :

بیمه‌گذار موظف است کلیه اطلاعات راجع به حمل کالا و دفعات آن از جمله مشخصات وسیله یا وسایل حمل، حداکثر ارزش کالا در هر حمل، تاریخ حرکت آنها و همچنین بهای هر قسمت از محمولات بیمه شده را قبل یا بلافاصله بعد از حمل و به هر حال قبل از ورود وسیله حمل به مقصد به بیمه‌گر اعلام نماید. در غیر اینصورت بیمه‌گر حسب مورد بر اساس مواد ۱۲ و ۱۳ قانون بیمه عمل خواهد نمود.

ماده ۵- ارزش کالای مورد بیمه :

چنانچه بین بیمه‌گذار و بیمه‌گر توافق خاصی نشده باشد قیمت کالای مورد بیمه، معادل مجموع قیمت خرید کالا، هزینه حمل و سایر هزینه‌های متعارف خواهد بود.

تبصره : بیمه‌گر می‌تواند در صورت تقاضای بیمه‌گذار، با دریافت حق بیمه متعلقه خسارت عدم‌النفع مربوط به این بیمه‌نامه را به مقدار مورد توافق (حداکثر به میزان ده درصد قیمت کالای مورد بیمه مندرج در این ماده)، بیمه نماید.

ماده ۶- کالاهایی که به صورت جفت یا دست عرضه می‌شوند :

در مورد کالاهایی که به صورت جفت یا دست عرضه می‌شوند
مسئولیت بیمه‌گر بدون توجه به ارزش جفت یا دست بودن آن، بیش
از نسبت قیمت بیمه‌شده قسمت خسارت‌دیده به مبلغ بیمه‌شده جفت
یا دست نخواهد بود مگر آن که بطور صریح توافق دیگری شده باشد.

ماده ۷ – حمل مواد مخدر تحت پوشش این بیمه نامه نیست مگر آن که :

1- نام ماده مخدر و کشورهای صادرکننده و واردکننده آن بطور صریح در بیمه نامه درج شده باشد.

2- پروانه یا گواهی اجازه ورود محموله از مرجع صلاحیت دار کشوری که ماده مخدر به آنجا وارد می شود یا پروانه یا گواهی مرجع صلاحیت دار کشوری که ماده مخدر از آنجا صادر شده است مبین اینکه کشور گیرنده ماده مخدر، صدور آن محموله به مقصد مندرج در بیمه نامه را تأیید کرده است جزو مدارک خسارت به بیمه گرتسلیم شود.

3- مسیر حمل ماده مخدر، مسیر معمولی و عادی برای حمل آن نوع مواد تلقی شود.

ماده ۸- وظایف بیمه‌گذار در صورت وقوع خسارت :

بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی ملزم به رعایت موارد ذیل هستند:

1- برای هر بسته‌ای که مفقود شده است بلافاصله از متصدیان حمل و یا مقام‌های بندری یا متصرفان دیگر کالای مورد بیمه بطور کتبی درخواست خسارت نمایند.

2- در مورد خسارات مشهود به محض اطلاع و قبل از تحویل گرفتن کالای مورد بیمه از متصدیان حمل و یا سایر متصرفان کالا بطور کتبی تقاضای بازدید کنند و برای خساراتی که هنگام بازدید مشخص می‌گردد گواهی مربوطه را که به امضای آنها رسیده باشد دریافت و از نامبردگان درخواست پرداخت خسارت نمایند.

3- در مواردی که از سالم بودن کامل کالای مورد بیمه مطمئن نباشند رسید بدون قید و شرط به متصدیان حمل ندهند و با درج موضوع در بارنامه یا رسیدی که به متصدیان حمل می‌دهند حق خود را برای مطالبه خسارت محفوظ نگه‌دارند.

4- هرگاه موقع تحویل گرفتن کالای مورد بیمه، زیان یا آسیبی مشهود نباشد بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی باید حداکثر ظرف سه روز از تاریخ تحویل گرفتن کالا و اطلاع از خسارت، مراتب را بطور کتبی با پست سفارشی یا اظهارنامه به متصدیان حمل اعلام نمایند.

5- در مواردی که مؤسسه حمل تمام یا قسمتی از کالای مورد بیمه را به بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی تحویل ندهد نامبرندگان موظفند که پس از تنظیم صورت‌مجلس کسر تخلیه، گواهی کتبی عدم تحویل را از مؤسسه مزبور بخواهند.

در صورتی که گواهی عدم تحویل در مواعدهای زیر صادر نشود بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی باید حداکثر طی یک هفته با اظهارنامه رسمی از مؤسسه حمل درخواست خسارت بنمایند و مراتب را به بیمه‌گر اطلاع دهند:

الف : در صورت حمل با کشتی، حداکثر هفت ماه پس از تخلیه
کالای مورد بیمه از کشتی .

ب : در صورت حمل با کامیون و قطار، حداکثر هفت ماه پس از
ورود وسیله حمل به مرز کشور مقصد .

ج : در صورت حمل با هواپیما، حداکثر سه ماه پس از تخلیه
کالای مورد بیمه از هواپیما .

6- بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی موظفند در مورد خسارت مشهود که به موجب این بیمه‌نامه بیمه‌گر تعهد جبران آن را دارد، چنانچه مورد بیمه درید متصدیان حمل و نقل است قبل و یا بلافاصله پس از تحویل گرفتن کالا از آنها و چنانچه خسارت در انبار گمرک مشاهده شود، قبل از تحویل گرفتن از انبار ضمن تنظیم صورت مجلس گمرکی مراتب را به بیمه‌گر اعلام نموده و درخواست بازدید از کالا را بنمایند.

ماده ۹- اختیارات بیمه‌گر در کالای خسارت دیده مورد بیمه :

بیمه‌گر در صورت توافق با بیمه‌گذار می‌تواند کالای خسارت‌دیده و نجات داده شده مورد بیمه را تعمیر، تعویض و یا تصاحب نماید. در صورتی که بیمه‌گر در مقابل پرداخت خسارت کامل (حسب مورد با یا بدون کسر فرانشیز) قسمت آسیب‌دیده کالای مورد بیمه را تصاحب کند بیمه‌گذار موظف است مالکیت قسمت مربوط را به بیمه‌گر منتقل نماید. همچنین، بیمه‌گر باید تعمیر و یا تعویض کالای مورد بیمه خسارت‌دیده را در مدتی که عرفاً کمتر از آن میسر نیست انجام دهد.

ماده ۱۰ – مدارک درخواست خسارت :

برای درخواست خسارت، بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی موظفند در اسرع وقت اسناد و مدارک لازم از جمله موارد زیر را حسب نوع خسارت به بیمه‌گر تسلیم نمایند:

1- اصل بیمه‌نامه یا گواهی بیمه.

2- اصل سیاهه (فاکتور) کالای مورد بیمه با مشخصات کامل و صورت توزین و بسته‌بندی .

3- اصل بارنامه‌ها و یا قرارداد حمل.

- 4- صورت وضعیت کالای مورد بیمه در موقع تحویل گرفتن و صورت وضعیت میزان توزین کالا در آخرین مقصد مندرج در بیمه نامه.
- 5- مکاتبات متبادله با متصدیان حمل و اشخاص مندرج در ماده ۸.
- 6- در صورت عدم تحویل کالای مورد بیمه علاوه بر اسناد و مدارک فوق، برگ رسمی گواهی عدم تحویل که مؤسسه حمل صادر کرده است هم باید با توجه به مقررات مندرج در بند ۵ از ماده ۸ به بیمه‌گر تسلیم گردد.
- 7- پروانه گمرکی (برگ سبز) و صورت مجلس کشف اختلاف در صورت صدور.
- 8- گواهی مبدا.

8- گواهي مبدا.

9- قبض انبار گمرک.

10- گزارش بازديد خسارت که بايستي توسط يکي از اشخاص يا موسسات مجازي که توسط بيمه مرکزي ايران معرفي گرديده‌اند تهيه شده باشد.

چنانچه بيمه‌گر علاوه بر اسناد مذکور به مدارک ديگري نياز داشته باشد

بايد بلافاصله از بيمه‌گذار مطالبه نمايد و بيمه‌گذار موظف است مدارک مورد نياز را در اختيار او قرار دهد.

ماده ۱۱ – مهلت پرداخت خسارت :

بیمه‌گر مکلف است حداکثر طی چهار هفته پس از دریافت اسناد و مدارک لازم که به استناد آنها بتواند حدود تعهد خود را احراز و مقدار خسارت وارده را تعیین کند، خسارت را پرداخت نماید .

ماده ۱۲ – اصل جانشینی :

بیمه‌گر در حدودی که خسارات وارده را قبول یا پرداخت می‌کند در مقابل اشخاصی که مسؤول وقوع حادثه یا خسارت هستند جانشین بیمه‌گذار خواهد بود و اگر بیمه‌گذار اقدامی کند که منافی با این اصل باشد بیمه‌گر می‌تواند به نسبت تأثیر بیمه‌گذار تمام یا قسمتی از خسارت را پرداخت نکند.

ماده ۱۳ – بازدیدکنندگان :

بازدید نمایندگان بیمه‌گریا مؤسسات مجاز بازدیدکننده از خسارت و ارائه گزارش بازدید از سوي آنها به منزله قبول تعهد از طرف بیمه‌گر نیست.

ماده ۱۴ – کتبی بودن اظهارات :

هرگونه پیشنهاد و اظهار بیمه‌گذار و بیمه‌گر باید به صورت کتبی به آخرین نشانی اعلام شده طرف مقابل ارسال گردد.

ماده ۱۵ – مهلت حمل کالای مورد بیمه :

بیمه‌گذار موظف است کالای مورد بیمه را حداکثر تا دو سال بعد از تاریخ صدور بیمه‌نامه حمل نماید. در غیر این صورت، بیمه‌نامه فاقد اعتبار است و بیمه‌گر تعهدی برای جبران خسارات مربوط به کالاهایی که بعد از مهلت مقرر حمل می‌شود ندارد. حق بیمه مربوط به کالاهای حمل‌نشده با ارایه مستندات لازم توسط بیمه‌گذار قابل استرداد خواهد بود. بیمه‌گر و بیمه‌گذار می‌توانند قبل از پایان مهلت حمل، درباره تمدید آن توافق نمایند.

ماده ۱۶ – ارجاع به داوری :

طرفین قرارداد باید اختلاف خود را تا حد امکان از طریق مذاکره حل و فصل نمایند. اگر اختلاف از طریق مذاکره حل و فصل نشد می‌توانند از طریق داوری یا مراجعه به دادگاه موضوع را حل و فصل کنند. در صورت انتخاب روش داوری، طرفین قرارداد می‌توانند یک نفر داور مرضی‌الطرفین را انتخاب کنند. در صورت عدم توافق برای انتخاب داور مرضی‌الطرفین، هر یک از طرفین داور انتخابی خود را به صورت کتبی به طرف دیگر معرفی می‌کند. داوران منتخب، داور سومی را انتخاب و پس از رسیدگی به موضوع اختلاف، با اکثریت آرا رأی داوری را صادر می‌کنند.

در صورتی که داوران منتخب برای انتخاب داور سوم به توافق
نرسند هر یک از طرفین قرارداد می‌تواند تعیین داور سوم را از
دادگاه صالح خواستار شود. هر یک از طرفین، حق الزحمه داور
انتخابی خود را می‌پردازد و حق الزحمه داور سوم به تساوی
تقسیم می‌شود.

ماده ۱۷ – مهلت اقامه دعوا :

هرگونه ادعای ناشی از این بیمه‌نامه باید حداکثر ظرف مدت دو سال از تاریخ بطلان، فسخ و یا انقضای مدت بیمه‌نامه و در صورت وقوع حوادث منجر به خسارت، از تاریخ وقوع آن اقامه شود و پس از دو سال مذکور ادعای ناشی از این بیمه‌نامه مسموع نخواهد بود. مرور زمان می‌تواند یک نوبت توسط هر یک از طرفین با اظهارنامه رسمی قطع شود. در صورت قطع شدن مرور زمان، به مدت باقی‌مانده مرور زمان، یک سال اضافه خواهد شد.

فصل سوم: استثنائات

ماده ۱۸ – خسارات غیر قابل پرداخت:

علاوه بر موارد ذکر شده در شرایط پیوست، خسارات ناشی از تحقق خطرات زیر نیز تحت پوشش این بیمه نخواهد بود.

1- اشعه یون ساز و آلودگی به مواد رادیواکتیو ناشی از هرگونه سوخت یا فضولات هسته‌ای.

2- عدم قبول بیمه‌گذار برای ورود کالای مورد بیمه و یا ممانعت مقامات کشور واردکننده از ورود کالا.

3- کسر از مبدا و یا ارسال کالایی مغایر با اسناد حمل و یا خرید.

ماده ۱۹- این آیین نامه از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا خواهد بود و جایگزین
آیین نامه شماره ۳۶ (شرایط عمومی بیمه باربری و مجموعه
شرایط A و B و C) مصوب شورای عالی بیمه و مکمل های بعدی آن
خواهد شد .

شرایط بیمه گران کالا

مجموعه شرایط (A)

خطرات مشمول بیمه :

خطرات تحت پوشش :

1- این بیمه همه خطرهایی را که منجر به تلف شدن یا آسیب دیدن کالای مورد بیمه می شود به جز موارد استثنای شده در بندهای ۴، ۵، ۶، ۷ پوشش می دهد.

خسارت همگانی :

2- این بیمه نامه خسارات همگانی و هزینه های نجات را که به منظور پیشگیری از خسارت یا در ارتباط با آن به جز موارد مندرج در بندهای ۴، ۵، ۶، ۷ به وجود آمده و طبق قرارداد حمل و یا قانون و عرف حاکم بر آن محاسبه و تعیین شده باشد، پوشش می دهد.

مسئولیت مشترک در تصادم :

3- به موجب شرط مندرج در قرارداد حمل در خصوص مسئولیت مشترك دو کشتی در تصادم ، بیمه گر جبران این زیان را در قبال خطرات مورد تعهد در این بیمه به عهده می گیرد . بیمه گذار تقبل می نماید که هر گاه حمل کننده بر اساس شرط مذکور مطالبه زیان کند ، بیمه گر را آگاه نماید . در این صورت بیمه گر حق دارد به هزینه خود دفاع از بیمه گذار را در دعوی به عهده گیرد.

استثنائات :

4- این بیمه به هیچ وجه شامل خطرات زیر نمی‌گردد:

1-4- تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه قابل انتساب به سوء عمل
ارادی بیمه‌گذار

2 - 4 - نشت و ریزش عادی، کسری عادی وزن یا حجم و یا فرسودگی
و پوسیدگی عادی کالای مورد بیمه.

3-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته بندي یا آماده سازي كالاي مورد بيمه مشروط بر اينكه بسته بندي یا آماده سازي قبل از شروع اين بيمه انجام شده یا به وسيله بيمه گذار یا کارکنان او انجام شده باشند و تحمل مقابله با حوادث معمول در سفر بيمه شده را نداشته باشد. (در موارد مربوط به اين شرط، "بسته بندي" شامل چیدن كالاي مورد بيمه در کانتینر هم هست و کارکنان جزو پیمانکاران مستقل محسوب نمی‌شوند).

4-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه به علت عیب ذاتی یا ماهیت کالای مورد بیمه.

4-5- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ای که علت آن تاخیر باشد، حتی اگر این تاخیر ناشی از خطرات بیمه شده باشد (به استثناء هزینه های قابل پرداخت بر اساس بند ۲).

6-4- تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از اعسار یا ورشکستگی مالکان، مدیران، اجاره کنندگان یا گردانندگان کشتی یا قصور در انجام تعهدات مالی از طرف یکی از آنها، به شرط اینکه بیمه گذار در هنگام بارگیری کالای مورد بیمه در کشتی ، از این امر مطلع بوده یا بایستی طبیعتاً در جریان معمول تجارت خود از این مسئله آگاه باشد. که این اعسار و یا ناتوانی مالی می‌تواند مانع از ادامه عادی سفر گردد. این استثنا در صورتی که قرارداد بیمه به طرف دیگری (طرف مدعی خسارت) واگذار شده باشد که آن طرف موضوع بیمه را با حسن نیت و تحت قرارداد الزام آور خریداری کرده یا با خرید آن توافق نموده است ، اعمال نمی‌گردد.

7-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ای که مستقیم یا غیر مستقیم به علت یا ناشی از کاربرد هر نوع سلاح یا وسیله ای باشد که با انرژی اتمی یا شکست هسته ای و یا ترکیب هسته ای یا واکنش مشابه دیگر یا نیرو یا ماده رادیو اکتیو کار کند.

-5

1-5-1- این بیمه به هیچ وجه تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی‌دهد:

1-1-5-1- عدم قابلیت دریانوردی کشتی یا شناور یا نا مناسب بودن کشتی یا شناور برای حمل ایمن کالای مورد بیمه، مشروط بر اینکه هنگام بارگیری کالای مورد بیمه به وسیله حمل، بیمه گذار از فقدان قابلیت دریانوردی یا نا مناسب بودن کشتی یا شناور آگاه باشد.

2-1-5- نامناسب بودن کانتینریا وسیله حمل جهت حمل سالم مورد بیمه، مشروط بر اینکه بارگیری کالا درون یا برون این وسائط قبل از شروع این بیمه نامه انجام شده باشد یا توسط بیمه گذار یا کارکنان او انجام شده باشد و آنها از نامناسب بودن وسائط مذکور در زمان بارگیری کالای مورد بیمه اطلاع داشته باشند.

2-5- در مواردی که قرارداد بیمه به طرف دیگری (طرف مدعی خسارت) واگذار شده باشد و ایشان موضوع بیمه را با حسن نیت و تحت قرارداد الزام آور خریداری کرده یا با خرید آن توافق نموده است استثنای بند ۱/۱/۵ اعمال نمی گردد.

3-5- بیمه گران حق ادعای نقض تعهدات ضمنی راجع به قابلیت دریانوردی کشتی و مناسب بودن کشتی برای حمل مورد بیمه را از خود اسقاط می کنند.

6- این بیمه به هیچ عنوان ، تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه‌هایی را که علت اصلی آنها یکی از موارد زیر باشد جبران نمی‌کند:

6-1- جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش، قیام و یا زد و خورد های داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه توسط یا بر علیه یکی از دو قدرت متخاصم.

6-2- توقیف، ضبط، مصادره، تصرف (غیر از دزدی دریایی) یا اثرات ناشی از این امور یا اثرات ناشی از اقدام به شروع آنها.

6-3- مین، اژدر و بمبهای متروکه یا سایر سلاحهای جنگی به جا مانده و متروکه.

7- این بیمه نامه به هیچ وجه تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی دهد:

7-1- عمل اعتصاب کنندگان، جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیریهای کارگری، آشوبها یا اغتشاشات داخلی شرکت می کنند.

7-2- اعتصاب، تعطیل محل کار، درگیریهای کارگری، آشوبها و یا اغتشاشات داخلی.

7-3- هر گونه عمل تروریستی یا اقدام هر شخصی که مستقیماً با هدف براندازی دولتی یا اعمال نفوذ از طریق توسل به زور یا خشونت بر علیه دولت یا از طرف یا در ارتباط با هر سازمانی که قانونی یا غیر قانونی تشکیل شده باشد.

7-4- عمل هر شخصی با انگیزه سیاسی عقیدتی یا مذهبی

مدت اعتبار بیمه نامه - شرط حمل :

۸- آغاز و اتمام مهلت اعتبار بیمه نامه :

1-8- مشروط به رعایت بند ۱۱ ، این بیمه از زمانی که کالای مورد بیمه، انبار یا محل نگهداری مذکور در این بیمه نامه را به منظور بارگیری بدون وقفه بر روی وسیله نقلیه یا هر وسیله حمل دیگری برای شروع حمل برای اولین بار ترک می نماید، آغاز و در طول جریان عادی حمل ادامه می یابد و در یکی از حالات زیر، هر کدام زودتر واقع شود، منقضی می شود:

8-1-1- به مجرد تخلیه کامل کالا از وسیله حمل یا وسیله نقلیه دیگر در انبار یا محل نگهداری نهایی در مقصد مذکور در بیمه نامه.

8-1-2- به مجرد تخلیه کامل کالا از وسیله حمل یا وسیله نقلیه دیگر به هر انبار یا محل نگهداری دیگر در مقصد مندرج در بیمه نامه یا قبل از آن ، که بیمه گذار یا کارکنان وی برای نگهداری کالا در خارج از مسیر حمل یا تقسیم و توزیع کالا در نظر گرفته باشد.

8-1-3- هنگامی که بیمه گذار یا کارکنان او تصمیم می گیرند خارج از مسیر عادی حمل از هریک از وسایل حمل زمینی یا سایر وسایل حمل یا کانتینر برای نگهداری کالای مورد بیمه استفاده کنند.

4-1-8- به مجرد انقضای ۶۰ روز از تخلیه کامل کالای مورد بیمه از کشتی در آخرین بندر تخلیه.

2-8- هرگاه پس از تخلیه کالای مورد بیمه از کشتی در بندر نهایی تخلیه و قبل از انقضای مدت بیمه نامه قرار باشد که کالا به مقصد دیگری غیر از مقصد تعیین شده در بیمه نامه حمل شود، در این صورت بیمه طی مدت مقرر در بند ۱/۱/۸ الی ۴/۱/۸ به اعتبار خود باقی است ولی با شروع حمل به مقصد دیگر فاقد اعتبار است.

3-8- این بیمه (با توجه به موارد خاتمه مذکور در بند ۱/۱/۸ الی ۴/۱/۸ و مقررات بند ۹ مندرج در زیر) در صورت تاخیر خارج از اختیار بیمه‌گذار، هر نوع تغییر مسیر، تخلیه اجباری، ارسال مجدد یا انتقال کالا به کشتی دیگر و در جریان هر نوع تغییری که در سفر دریایی روی داده و ناشی از اختیاراتی باشد که طبق قرارداد باربری به مالکان یا اجاره‌کنندگان کشتی تفویض شده است، دارای اعتبار خواهد بود.

خاتمه قرارداد حمل و نقل :

9- هرگاه قرارداد حمل در اثر رویدادی خارج از اراده و اختیار بیمه‌گذار در بندری یا محلی غیر از مقصد مذکور در آن قرارداد خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تحویل کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط ۸ فوق)، خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تخلیه کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط ۸ فوق) خاتمه یابد، این بیمه نیز منقضی می‌شود مگر آنکه مراتب فوراً "به بیمه‌گر اطلاع و ادامه بیمه درخواست شود که در آن صورت در ازاء حق بیمه اضافی (در صورت درخواست بیمه‌گر) این بیمه تا یکی از مهلت‌های مقرر در زیر به قوت خود باقی می‌ماند:

9-1- تا زمانی که کالا در چین بندری محلی به فروش رسیده و تحویل گردد یا چنانچه توافق خاص دیگری نشده باشد، تا انقضای مدت ۶۰ روز بعد از ورود کالای بیمه شده به چین بندری محل، هر کدام زودتر واقع شود.

9-2- اگر کالای مورد بیمه ظرف همان مدت ۶۰ روز (یا هر مدت اضافی دیگری که توافق شده باشد) به مقصد مذکور در بیمه نامه یا هر مقصد دیگری ارسال گردد، در این صورت بیمه طبق ضوابط مقرر در بند ۸ منقضي می شود.

۱۰- تغییر سفر :

- 10-1- هر گاه پس از شروع این بیمه مقصد توسط بیمه‌گذار تغییر نماید، بقاء اعتبار این بیمه مشروط است به اینکه بیمه‌گذار مراتب را فوراً به بیمه‌گر اعلام کند و شرایط و حق بیمه مورد توافق قرار گیرد. چنانچه خسارتي قبل از توافقات رخ دهد تحت پوشش خواهد بود مشروط به اینکه بر مبنای نرخ و شرایط متعارف بازار باشد.
- 10-2- هر گاه حمل کالای مورد بیمه طبق شرایط این بیمه (مطابق بند ۱/۸) آغاز اما کشتی بدون اطلاع بیمه‌گذار یا کارکنان وی به مقصد دیگری حرکت کند ، با شروع حمل این بیمه به قوت خود باقی است.

خسارات

۱۱- نفع بیمه ای :

- 11-1- برای جبران خسارت تحت این بیمه، بیمه‌گذار باید هنگام بروز خسارت، نسبت به کالای مورد بیمه نفع بیمه‌ای داشته باشد.
- 11-2- مشروط به رعایت بند ۱/۱۱ فوق، بیمه‌گذار حق دارد خسارت ناشی از خطر بیمه شده را که در طول مدت این بیمه حادث می‌شود، دریافت دارد، حتی اگر خسارت قبل از انعقاد قرارداد بیمه اتفاق افتاده باشد مگر آنکه در مورد اخیر بیمه‌گذار از وقوع خسارت مطلع بوده و بیمه‌گر نسبت به آن بی‌اطلاع باشد.

هزینه حمل تا مقصد نهایی :

12- هرگاه در اثر تحقق یکی از خطرات تحت پوشش این بیمه، حمل موضوع بیمه در بندری یا محلی به غیر از مقصد کالای بیمه شده خاتمه یابد، بیمه‌گر هرگونه هزینه‌های اضافی که به‌طور معقول و متعارف برای تخلیه، نگهداری و ارسال مورد بیمه به مقصد توسط بیمه‌گذار تحمل شده است را جبران خواهد نمود.

مقررات این بند شامل هزینه‌های نجات یا خسارت همگانی نبوده و استثنائات مندرج در بندهای ۴، ۵، ۶، ۷ در مورد آن صادق خواهد بود و نیز شامل هزینه‌های ناشی از تقصیر، غفلت، ورشکستگی یا قصور در انجام تعهدات مالی بیمه‌گذار یا کارکنان وی نمی‌گردد.

خسارت کلی فرضی :

12- درخواست خسارت به عنوان خسارت کلی فرضی قابل قبول نیست مگر اینکه بدین لحاظ که تلف مورد بیمه قطعی و غیر قابل اجتناب است و یا هزینه نجات، مرمت و ارسال مجدد آن به مقصد تعیین شده، از قیمت آن کالا در مقصد بیشتر خواهد بود رها کردن آن معقول و منطقی باشد.

۱۴- ارزش اضافی :

14-1- اگر بیمه‌گذار برای کالای بیمه شده تحت این بیمه‌نامه، بیمه ارزش اضافی تحصیل کند، فرض می‌شود که قیمت توافقی کالا تا جمع کل مبلغ بیمه شده تحت این بیمه‌نامه و کلیه بیمه‌نامه‌های ارزش اضافی، افزایش یافته است و تعهد بیمه‌گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه‌نامه با کل مبالغ بیمه شده، تعیین می‌شود. در صورت وقوع خسارت، بیمه‌گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه‌نامه‌های دیگر به بیمه‌گر می‌باشد.

2-14- چنانچه این بیمه به صورت ارزش اضافی باشد، شرط زیر

رعایت خواهد شد:

فرض می شود که قیمت توافقی کالا برابر با جمع کل مبلغ بیمه شده

تحت بیمه نامه اولیه و کلیه

بیمه نامه های ارزش اضافی دیگر که توسط بیمه گذار تحصیل شده

است، می باشد. تعهد بیمه گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این

بیمه نامه با جمع کل مبلغ بیمه شده، خواهد بود.

در صورت وقوع خسارت، بیمه گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به

مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه نامه های دیگر به بیمه گر می باشد.

منافع حاصل از بیمه :

۱۵- این بیمه

1-15- بیمه گذاري را تحت پوشش قرار مي دهد که ادعای خسارت مي کند ، اعم از اینکه قرارداد بیمه توسط او یا از سوي او منعقد شده یا بیمه نامه به او منتقل شده باشد.

2-15- به حمل کنندگان کالا و سایر امانت گیران کالاي مورد بیمه تسري نمي یابد و آنان را منتفع نمي کند.

به حداقل رساندن خسارات وظایف بیمه‌گذار :

16- بیمه‌گذار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران
موظف‌اند:

16-1- هرگونه اقدام معقول که جهت دفع یا به حداقل رساندن چنین
خسارتي موثر است را انجام دهند.

16-2 امکان اقامه دعوي و احقاق حق عليه حمل کنندگان، تحویل
گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل، بیمه‌گر علاوه بر سایر خسارات قابل پرداخت تحت این
بیمه‌نامه، هزینه‌های متناسب و معقولي که بیمه‌گذار جهت انجام این
وظایف متحمل شده است را جبران می‌نماید.

عدم اسقاط حق :

17- اقداماتی که توسط بیمه‌گذار و یا بیمه‌گر به منظور نجات، حفظ یا مرمت و بازیافتن مورد بیمه به عمل می‌آید، نباید به عنوان اسقاط حق یا قبول ترك مالکیت یا به عنوان هرگونه خدشه در حقوق هر يك از طرفین محسوب گردد.

اجتناب از تاخیر :

18- از جمله شرایط این بیمه این است که اقدامات بیمه‌گذار برای حمل کالا در تمام موارد تا حدی که در کنترل وی می‌باشد، باید با سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد.

قانون و عرف :

19- این بیمه تابع قانون بیمه و عرف کشور ایران است.

تذکر: بیمه‌گذار موظف است در صورت تقاضای تمدید برای این بیمه نامه مطابق بند ۹ و یا اطلاع از تغییر مقصد مطابق بند ۱۰ فوراً بیمه‌گر را مطلع کند. شرط استفاده از چنین پوششی انجام این تعهد می‌باشد.

شرایط بیمه گران کالا - مجموعه شرایط (B)

خطرات مشمول بیمه :

خطرات تحت پوشش :

1- این بیمه خطرات زیر به جز موارد استثنای شده در بندهای

۴، ۵، ۶، ۷ را پوشش می دهد.

1-1-1- تلف شدن یا آسیب دیدن مورد بیمه که به طور منطقی مرتبط با یکی از موارد زیر باشد :

1-1-1-1- آتش سوزی یا انفجار.

1-1-1-2- به گل نشستن ، زمینگیر شدن و برخورد با کف دریا، غرق شدن یا واژگون شدن کشتی یا شناور.

1-1-1-3- واژگون شدن یا از راه یا از خط خارج شدن وسیله حمل زمینی.

1-1-1-4- تصادم یا برخورد کشتی، شناور یا هر وسیله حمل دیگر با هر جسم خارجی به غیر از آب.

1-1-1-5- تخلیه کالا در بندر اضطراری.

1-1-1-6- زلزله ، آتشفشان یا صاعقه

1-2- تلف شدن یا آسیب دیدن کالای مورد بیمه که علت آن یکی از امور زیر باشد:

1-2-1- فداکردن کالا در جریان خسارت عمومی.

1-2-2- به دریا انداختن کالا جهت سبک سازی کشتی یا به دریا افتادن کالا از روی عرشه کشتی.

1-2-3- ورود آب دریا، دریاچه یا رودخانه به کشتی، شناور، محفظه کالا، کانتینر یا محل انبار.

1-3- تلف شدن کلی هر بسته در کشتی یا شناور و یا تلف کلی هر بسته به علت افتادن به هنگام بارگیری و یا تخلیه کشتی یا شناور.

خسارت همگانی :

2- این بیمه نامه خسارات همگانی و هزینه های نجات راکه به منظور پیشگیری از خسارت یا در ارتباط با آن به جز موارد مندرج در بندهای ۴، ۵، ۶، ۷ به وجود آمده و طبق قرارداد حمل و یا قانون و عرف حاکم بر آن محاسبه و تعیین شده باشد، پوشش می دهد.

مسئولیت مشترک در تصادم :

3- به موجب شرط مندرج در قرارداد حمل در خصوص مسئولیت مشترك دو کشتی در تصادم ، بیمه گر جبران این زیان را در قبال خطرات مورد تعهد در این بیمه به عهده می گیرد . بیمه گذار تقبل می نماید که هر گاه حمل کننده بر اساس شرط مذکور مطالبه زیان کند ، بیمه گر را آگاه نماید . در این صورت بیمه گر حق دارد به هزینه خود دفاع از بیمه گذار را در دعوی به عهده گیرد.

استثنائات :

4- این بیمه به هیچ وجه شامل خطرات زیر نمی‌گردد:

4-1- تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه قابل انتساب به سوء عمل

ارادی بیمه‌گذار

4-2- نشت و ریزش عادی، کسری عادی وزن یا حجم و یا فرسودگی و

پوسیدگی عادی کالای مورد بیمه.

3-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته بندی یا آماده سازی کالای مورد بیمه مشروط بر اینکه بسته بندی یا آماده سازی قبل از شروع این بیمه انجام شده یا به وسیله بیمه گذار یا کارکنان او انجام شده باشند و تحمل مقابله با حوادث معمول در سفر بیمه شده را نداشته باشد. (در موارد مربوط به این شرط، "بسته بندی" شامل چیدن کالای مورد بیمه در کانتینر هم هست و کارکنان جزو پیمانکاران مستقل محسوب نمی شوند).

4-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه به علت عیب ذاتی یا ماهیت کالای مورد بیمه.

4-5- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ای که علت آن تاخیر باشد، حتی اگر این تاخیر ناشی از خطرات بیمه شده باشد (به استثناء هزینه های قابل پرداخت بر اساس بند ۲).

4-6- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از اعسار یا ورشکستگی مالکان، مدیران، اجاره کنندگان یا گردانندگان کشتی یا قصور در انجام تعهدات مالی از طرف یکی از آنها، به شرط اینکه بیمه گذار در هنگام بارگیری کالای مورد بیمه در کشتی، از این امر مطلع بوده یا بایستی طبیعتاً در جریان معمول تجارت خود از این مسئله آگاه باشد که این اعسار و یا ناتوانی مالی می تواند مانع از ادامه عادی سفر گردد.

این استثنا در صورتی که قرارداد بیمه به طرف دیگری (طرف مدعی خسارت) واگذار شده باشد که آن طرف موضوع بیمه را با حسن نیت و تحت قرارداد الزام آور خریداری کرده یا با خرید آن توافق نموده است ، اعمال نمی گردد .

7-4- آسیب عمدی یا تخریب عمدی کالای مورد بیمه یا هر قسمت از آن از سوی هر شخص متخلف

8-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ای که مستقیم یا غیر مستقیم به علت یا ناشی از کاربرد هر نوع سلاح یا وسیله ای باشد که با انرژی اتمی یا شکست هسته ای و یا ترکیب هسته ای یا واکنش مشابه دیگر یا نیرو یا ماده رادیو اکتیو کار کند.

-5

5-1- این بیمه به هیچ وجه تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی‌دهد:

5-1-1- عدم قابلیت دریانوردی کشتی یا شناور یا نا مناسب بودن کشتی یا شناور برای حمل ایمن کالای مورد بیمه، مشروط بر اینکه هنگام بارگیری کالای مورد بیمه به وسیله حمل، بیمه گذار از فقدان قابلیت دریانوردی یا نا مناسب بودن کشتی یا شناور آگاه باشد.

2-1-5- نامناسب بودن کانتینریا وسیله حمل جهت حمل سالم مورد بیمه، مشروط بر اینکه بارگیری کالا درون یا برون این وسائط قبل از شروع این بیمه نامه انجام شده باشد یا توسط بیمه گذار یا کارکنان او انجام شده باشد و آنها از نامناسب بودن وسائط مذکور در زمان بارگیری کالای مورد بیمه اطلاع داشته باشند.

2-5- در مواردی که قرارداد بیمه به طرف دیگری (طرف مدعی خسارت) واگذار شده باشد و ایشان موضوع بیمه را با حسن نیت و تحت قرارداد الزام آور خریداری کرده یا با خرید آن توافق نموده است استثنای بند ۱/۱/۵ اعمال نمی گردد.

3-5- بیمه گران حق ادعای نقض تعهدات ضمنی راجع به قابلیت دریانوردی کشتی و مناسب بودن کشتی برای حمل مورد بیمه را از خود اسقاط می کنند.

6- این بیمه به هیچ عنوان ، تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه‌هایی را که علت اصلی آنها یکی از موارد زیر باشد جبران نمی‌کند:

6-1- جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش، قیام و یا زد و خوردهای داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه توسط یا بر علیه یکی از دو قدرت متخاصم.

6-2- توقیف، ضبط، مصادره، تصرف یا اثرات ناشی از این امور یا اثرات ناشی از اقدام به شروع آنها.

6-3- مین، اژدر و بمبهای متروکه یا سایر سلاحهای جنگی به جا مانده و متروکه.

7- این بیمه نامه به هیچ وجه تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی دهد:

7-1- عمل اعتصاب کنندگان، جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیریهای کارگری، آشوبها یا اغتشاشات داخلی شرکت می کنند.

7-2- اعتصاب، تعطیل محل کار، درگیریهای کارگری، آشوبها و یا اغتشاشات داخلی.

3-7- هر گونه عمل تروريستي يا اقدام هر شخصي كه مستقيماً با هدف براندازي دولتي يا اعمال نفوذ از طريق توسل به زور يا خشونت بر عليه دولت يا از طرف يا در ارتباط با هر سازماني كه قانوني يا غير قانوني تشكيل شده باشد.

4-7- عمل هر شخصي با انگيزه سياسي عقيدتي يا مذهبي

مدت اعتبار بیمه نامه

۸- شرط حمل :

1-8- مشروط به رعایت بند ۱۱ ، این بیمه از زمانی که کالای مورد بیمه، انبار یا محل نگهداری مذکور در این بیمه نامه را به منظور بارگیری بدون وقفه بر روی وسیله نقلیه یا هر وسیله حمل دیگری برای شروع حمل برای اولین بار ترک می نماید، آغاز و در طول جریان عادی حمل ادامه می یابد و در یکی از حالات زیر، هر کدام زودتر واقع شود، منقضی می شود:

8-1-1- به مجرد تخلیه کامل کالا از وسیله حمل یا وسیله نقلیه دیگر در انبار یا محل نگهداری نهایی در مقصد مذکور در بیمه نامه.

8-1-2- به مجرد تخلیه کامل کالا از وسیله حمل یا وسیله نقلیه دیگر به هر انبار یا محل نگهداری دیگر در مقصد مندرج در بیمه نامه یا قبل از آن ، که بیمه گذار یا کارکنان وی برای نگهداری کالا در خارج از مسیر حمل یا تقسیم و توزیع کالا در نظر گرفته باشد.

3-1-8- بیمه گذار یا کارکنان او تصمیم می گیرند خارج از مسیر عادی حمل از هریک از وسایل حمل زمینی یا سایر وسائل حمل یا کانتینر برای نگهداری کالای مورد بیمه استفاده کنند.

4-1-8- به مجرد انقضای ۶۰ روز از تخلیه کامل کالای مورد بیمه از کشتی در آخرین بندر تخلیه.

2-8- هرگاه پس از تخلیه کالای مورد بیمه از کشتی در بندر نهایی تخلیه و قبل از انقضای مدت بیمه نامه قرار باشد که کالا به مقصد دیگری غیر از مقصد تعیین شده در بیمه نامه حمل شود، در این صورت بیمه طی مدت مقرر در بند ۱/۱/۸ الی ۴/۱/۸ به اعتبار خود باقی است ولی با شروع حمل به مقصد دیگر فاقد اعتبار است.

3-8- این بیمه (با توجه به موارد خاتمه مذکور در بند ۱/۱/۸ الی ۴/۱/۸ و مقررات بند ۹ مندرج در زیر) در صورت تاخیر خارج از اختیار بیمه‌گذار، هر نوع تغییر مسیر، تخلیه اجباری، ارسال مجدد یا انتقال کالا به کشتی دیگر و در جریان هر نوع تغییری که در سفر دریایی روی داده و ناشی از اختیاراتی باشد که طبق قرارداد باربری به مالکان یا اجاره‌کنندگان کشتی تفویض شده است، دارای اعتبار خواهد بود.

خاتمه قرارداد حمل و نقل :

9- هر گاه قرارداد حمل در اثر رویدادی خارج از اراده و اختیار بیمه‌گذار در بندری یا محلی غیر از مقصد مذکور در آن قرارداد خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تحویل کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط ۸ فوق)، خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تخلیه کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط ۸ فوق) خاتمه یابد، این بیمه نیز منقضی می‌شود مگر آنکه مراتب فوراً "به بیمه‌گر اطلاع و ادامه بیمه درخواست شود که در آن صورت در ازاء حق بیمه اضافی (در صورت درخواست بیمه‌گر) این بیمه تا یکی از مهلت‌های مقرر در زیر به قوت خود باقی می‌ماند:

1-9- تا زمانی که کالا در چین بندری محلی به فروش رسیده و تحویل گردد یا چنانچه توافق خاص دیگری نشده باشد، تا انقضای مدت ۶۰ روز بعد از ورود کالای بیمه شده به چین بندری محل، هر کدام زودتر واقع شود.

2-9- اگر کالای مورد بیمه ظرف همان مدت ۶۰ روز (یا هر مدت اضافی دیگری که توافق شده باشد) به مقصد مذکور در بیمه نامه یا هر مقصد دیگری ارسال گردد، در این صورت بیمه طبق ضوابط مقرر در بند ۸ منقضي می شود.

۱۰- تغییر سفر :

- 1-10- هر گاه پس از شروع این بیمه مقصد توسط بیمه‌گذار تغییر نماید، بقاء اعتبار این بیمه مشروط است به اینکه بیمه‌گذار مراتب را فوراً به بیمه‌گر اعلام کند و شرایط و حق بیمه مورد توافق قرار گیرد. چنانچه خسارتي قبل از توافقات رخ دهد تحت پوشش خواهد بود مشروط به اینکه بر مبنای نرخ و شرایط متعارف بازار باشد.
- 2-10- هر گاه حمل کالای مورد بیمه طبق شرایط این بیمه (مطابق بند ۱/۸) آغاز اما کشتی بدون اطلاع بیمه‌گذار یا کارکنان وی به مقصد دیگری حرکت کند ، با شروع حمل این بیمه به قوت خود باقی است.

((خسارات))

۱۱- نفع بیمه ای :

11-1- برای جبران خسارت تحت این بیمه، بیمه‌گذار باید هنگام بروز خسارت، نسبت به کالای مورد بیمه نفع بیمه‌ای داشته باشد.

11-2- مشروط به رعایت بند ۱/۱۱ فوق، بیمه‌گذار حق دارد خسارت ناشی از خطر بیمه شده را که در طول مدت این بیمه حادث می‌شود، دریافت دارد، حتی اگر خسارت قبل از انعقاد قرارداد بیمه اتفاق افتاده باشد مگر آنکه در مورد اخیر بیمه‌گذار از وقوع خسارت مطلع بوده و بیمه‌گر نسبت به آن بی اطلاع باشد.

هزینه حمل تا مقصد نهایی :

12- هرگاه در اثر تحقق یکی از خطرات تحت پوشش این بیمه، حمل موضوع بیمه در بندری یا محلی به غیر از مقصد کالای بیمه شده خاتمه یابد، بیمه گر هرگونه هزینه های اضافی که به طور معقول و متعارف برای تخلیه، نگهداری و ارسال مورد بیمه به مقصد توسط بیمه گذار تحمل شده است را جبران خواهد نمود.

مقررات این بند شامل هزینه های نجات یا خسارت همگانی نبوده و استثنائات مندرج در بندهای ۴، ۵، ۶، ۷ در مورد آن صادق خواهد بود و نیز شامل هزینه های ناشی از تقصیر، غفلت، ورشکستگی یا قصور در انجام تعهدات مالی بیمه گذار یا کارکنان وی نمی گردد.

خسارت کلی فرضی :

13- درخواست خسارت به عنوان خسارت کلی فرضی قابل قبول نیست مگر اینکه بدین لحاظ که تلف مورد بیمه قطعی و غیر قابل اجتناب است و یا هزینه نجات، مرمت و ارسال مجدد آن به مقصد تعیین شده، از قیمت آن کالا در مقصد بیشتر خواهد بود رها کردن آن معقول و منطقی باشد.

۱۴- ارزش اضافی :

1-14- اگر بیمه‌گذار برای کالای بیمه شده تحت این بیمه‌نامه، بیمه ارزش اضافی تحصیل کند، فرض می‌شود که قیمت توافقی کالا تا جمع کل مبلغ بیمه شده تحت این بیمه‌نامه و کلیه بیمه‌نامه‌های ارزش اضافی، افزایش یافته است و تعهد بیمه‌گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه‌نامه با کل مبالغ بیمه شده، تعیین می‌شود. در صورت وقوع خسارت، بیمه‌گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه‌نامه‌های دیگر به بیمه‌گر می‌باشد.

2-14 - چنانچه این بیمه به صورت ارزش اضافی باشد، شرط زیر رعایت خواهد شد:

فرض می شود که قیمت توافقی کالا برابر با جمع کل مبلغ بیمه شده تحت بیمه نامه اولیه و کلیه

بیمه نامه های ارزش اضافی دیگر که توسط بیمه گذار تحصیل شده است، می باشد. تعهد بیمه گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه نامه با جمع کل مبلغ بیمه شده، خواهد بود.

در صورت وقوع خسارت، بیمه گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه نامه های دیگر به بیمه گر می باشد.

منافع حاصل از بیمه :

۱۵- این بیمه :

15-1- بیمه گذاري را تحت پوشش قرار مي دهد که ادعای خسارت مي کند ، اعم از اینکه قرارداد بیمه توسط او یا از سوی او منعقد شده یا بیمه نامه به او منتقل شده باشد.

15-2- به حمل کنندگان کالا و سایر امانت گیران کالای مورد بیمه تسري نمی یابد و آنان را منتفع نمی کند.

به حداقل رساندن خسارات وظایف بیمه‌گذار :

16- بیمه‌گذار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران
موظف‌اند:

16-1- هرگونه اقدام معقول که جهت دفع یا به حداقل رساندن چنین
خسارتي موثر است را انجام دهند.

16-2- امکان اقامه دعوي و احقاق حق عليه حمل کنندگان، تحویل
گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل، بیمه‌گر علاوه بر سایر خسارات قابل پرداخت تحت این
بیمه‌نامه، هزینه‌های متناسب و معقولي که بیمه‌گذار جهت انجام این
وظایف متحمل شده است را جبران می‌نماید.

عدم اسقاط حق :

17- اقداماتی که توسط بیمه‌گذار و یا بیمه‌گر به منظور نجات، حفظ یا مرمت و بازیافتن مورد بیمه به عمل می‌آید، نباید به عنوان اسقاط حق یا قبول ترك مالکیت یا به عنوان هرگونه خدشه در حقوق هر يك از طرفین محسوب گردد.

اجتناب از تاخیر :

18- از جمله شرایط این بیمه این است که اقدامات بیمه‌گذار برای حمل کالا در تمام موارد تا حدی که در کنترل وی می‌باشد، باید با سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد.

قانون و عرف :

19- این بیمه تابع قانون بیمه و عرف کشور ایران است.

تذکر: بیمه‌گذار موظف است در صورت تقاضای تمدید برای این بیمه نامه مطابق بند ۹ و یا اطلاع از تغییر مقصد مطابق بند ۱۰ فوراً بیمه‌گر را مطلع کند. شرط استفاده از چنین پوششی انجام این تعهد می‌باشد.

شرایط بیمه گران کالا - مجموعه شرایط (C)

خطرات مشمول بیمه :

خطرات تحت پوشش :

1- این بیمه خطرات زیر به جز موارد استثنا شده در بندهای ۴، ۵، ۶، ۷ را پوشش می‌دهد.

1-1-1- تلف شدن یا آسیب دیدن مورد بیمه که به طور منطقی مرتبط با یکی از موارد زیر باشد:

1-1-1-1- آتش سوزی یا انفجار.

1-1-1-2- به گل نشستن ، زمینگیر شدن و برخورد با کف دریا، غرق شدن یا واژگون شدن کشتی یا شناور.

3-1-1-1- واژگون شدن یا از راه یا از خط خارج شدن وسیله حمل زمینی.

4-1-1-1- تصادم یا برخورد کشتی، شناور یا هر وسیله حمل دیگر با هر جسم خارجی به غیر از آب.

5-1-1-1- تخلیه کالا در بندر اضطراری.

2-1- تلف شدن یا آسیب دیدن کالای مورد بیمه که علت آن یکی از امور زیر باشد:

1-2-1- فداکردن کالا در جریان خسارت عمومی.

2-2-1- به دریا انداختن کالا جهت سبک سازی کشتی.

خسارت همگانی :

2- این بیمه نامه خسارات همگانی و هزینه های نجات راکه به منظور پیشگیری از خسارت یا در ارتباط با آن به جز موارد مندرج در بندهای ۴، ۵، ۶، ۷ به وجود آمده و طبق قرارداد حمل و یا قانون و عرف حاکم بر آن محاسبه و تعیین شده باشد، پوشش می دهد.

مسئولیت مشترک در تصادم :

3- به موجب شرط مندرج در قرارداد حمل در خصوص مسئولیت مشترک دو کشتی در تصادم ، بیمه گر جبران این زیان را در قبال خطرات مورد تعهد در این بیمه به عهده می گیرد . بیمه گذار تقبل می نماید که هر گاه حمل کننده بر اساس شرط مذکور مطالبه زیان کند ، بیمه گر را آگاه نماید . در این صورت بیمه گر حق دارد به هزینه خود دفاع از بیمه گذار را در دعوی به عهده گیرد.

استثنائات :

4- این بیمه به هیچ وجه شامل خطرات زیر نهي گردد:

4-1- تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه قابل انتساب به سوء عمل

ارادي بیمه گذار

4-2- نشت و ریزش عادي، کسري عادي وزن یا حجم و یا فرسودگی و

پوسیدگی عادي کالاي مورد بیمه.

3-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از کافی نبودن یا نامناسب بودن بسته بندی یا آماده سازی کالای مورد بیمه مشروط بر اینکه بسته بندی یا آماده سازی قبل از شروع این بیمه انجام شده یا به وسیله بیمه گذار یا کارکنان او انجام شده باشند و تحمل مقابله با حوادث معمول در سفر بیمه شده را نداشته باشد. (در موارد مربوط به این شرط، "بسته بندی" شامل چیدن کالای مورد بیمه در کانتینر هم هست و کارکنان جزو پیمانکاران مستقل محسوب نمی شوند).

4-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه به علت عیب ذاتی یا ماهیت کالای مورد بیمه.

4-5- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ای که علت آن تاخیر باشد، حتی اگر این تاخیر ناشی از خطرات بیمه شده باشد (به استثناء هزینه های قابل پرداخت بر اساس بند ۲).

6-4- تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از اعسار یا ورشکستگی مالکان، مدیران، اجاره کنندگان یا گردانندگان کشتی یا قصور در انجام تعهدات مالی از طرف یکی از آنها، به شرط اینکه بیمه گذار در هنگام بارگیری کالای مورد بیمه در کشتی ، از این امر مطلع بوده یا بایستی طبیعتاً در جریان معمول تجارت خود از این مسئله آگاه باشد. که این اعسار و یا ناتوانی مالی می‌تواند مانع از ادامه عادی سفر گردد. این استثنا در صورتی که قرارداد بیمه به طرف دیگری (طرف مدعی خسارت) واگذار شده باشد که آن طرف موضوع بیمه را با حسن نیت و تحت قرارداد الزام آور خریداری کرده یا با خرید آن توافق نموده است ، اعمال نمی‌گردد.

7-4-4- آسیب عمدی یا تخریب عمدی کالای مورد بیمه یا هر قسمت از آن از سوی هر شخص متخلف

8-4-4- تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ای که مستقیم یا غیر مستقیم به علت یا ناشی از کاربرد هر نوع سلاح یا وسیله ای باشد که با انرژی اتمی یا شکست هسته ای و یا ترکیب هسته ای یا واکنش مشابه دیگر یا نیرو یا ماده رادیو اکتیو کارکند.

5-1-5- این بیمه به هیچ وجه تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی دهد:

5-1-1- عدم قابلیت دریانوردی کشتی یا شناور یا نا مناسب بودن کشتی یا شناور برای حمل ایمن کالای مورد بیمه ، مشروط بر اینکه هنگام بارگیری کالای مورد بیمه به وسیله حمل ، بیمه گذار از فقدان قابلیت دریانوردی یا نا مناسب بودن کشتی یا شناور آگاه باشد.

2-1-5- نامناسب بودن کانتینریا وسیله حمل جهت حمل سالم مورد بیمه، مشروط بر اینکه بارگیری کالا درون یا برون این وسائط قبل از شروع این بیمه نامه انجام شده باشد یا توسط بیمه گذار یا کارکنان او انجام شده باشد و آنها از نامناسب بودن وسائط مذکور در زمان بارگیری کالای مورد بیمه اطلاع داشته باشند.

2-5- در مواردی که قرارداد بیمه به طرف دیگری (طرف مدعی خسارت) واگذار شده باشد و ایشان موضوع بیمه را با حسن نیت و تحت قرارداد الزام آور خریداری کرده یا با خرید آن توافق نموده است استثنای بند ۱/۱/۵ اعمال نمی گردد.

3-5- بیمه گران حق ادعای نقض تعهدات ضمنی راجع به قابلیت دریانوردی کشتی و مناسب بودن کشتی برای حمل مورد بیمه را از خود اسقاط می کنند.

6- این بیمه به هیچ عنوان ، تلف شدن ، آسیب دیدن یا هزینه‌هایی را که علت اصلی آنها یکی از موارد زیر باشد جبران نمی‌کند:

6-1- جنگ، جنگ داخلی، انقلاب، شورش، قیام و یا زد و خورد‌های داخلی ناشی از این امور یا هرگونه عمل خصمانه توسط یا بر علیه یکی از دو قدرت متخاصم.

6-2- توقیف، ضبط، مصادره، تصرف یا اثرات ناشی از این امور یا اثرات ناشی از اقدام به شروع آنها.

6-3- مین، اژدر و بمب‌های متروکه یا سایر سلاح‌های جنگی به جا مانده و متروکه.

7- این بیمه نامه به هیچ وجه تلف شدن، آسیب دیدن یا هزینه ناشی از موارد زیر را پوشش نمی دهد:

7-1- عمل اعتصاب کنندگان، جلوگیری از ورود کارگران یا عمل اشخاصی که در درگیریهای کارگری، آشوبها یا اغتشاشات داخلی شرکت می کنند.

7-2- اعتصاب، تعطیل محل کار، درگیریهای کارگری، آشوبها و یا اغتشاشات داخلی.

7-3- هر گونه عمل تروریستی یا اقدام هر شخصی که مستقیماً با هدف براندازی دولتی یا اعمال نفوذ از طریق توسل به زور یا خشونت بر علیه دولت یا از طرف یا در ارتباط با هر سازمانی که قانونی یا غیر قانونی تشکیل شده باشد.

7-4- عمل هر شخصی با انگیزه سیاسی عقیدتی یا مذهبی

مدت اعتبار بیمه نامه

شرط حمل :

8-1-8- مشروط به رعایت بند ۱۱، این بیمه از زمانی که کالای مورد بیمه، انبار یا محل نگهداری مذکور در این بیمه نامه را به منظور بارگیری بدون وقفه بر روی وسیله نقلیه یا هر وسیله حمل دیگری برای شروع حمل برای اولین بار ترک می نماید، آغاز و در طول جریان عادی حمل ادامه می یابد و در یکی از حالات زیر، هر کدام زودتر واقع شود، منقضی می شود:

1-1-8- به مجرد تخلیه کامل کالا از وسیله حمل یا وسیله نقلیه دیگر در انبار یا محل نگهداری نهایی در مقصد مذکور در بیمه نامه.

2-1-8- به مجرد تخلیه کامل کالا از وسیله حمل یا وسیله نقلیه دیگر به هر انبار یا محل نگهداری دیگر در مقصد مندرج در بیمه نامه یا قبل از آن ، که بیمه گذار یا کارکنان وی برای نگهداری کالا در خارج از مسیر حمل یا تقسیم و توزیع کالا در نظر گرفته باشد.

3-1-8- هنگامی که بیمه گذار یا کارکنان او تصمیم می گیرند خارج از مسیر عادی حمل از هر یک از وسایل حمل زمینی یا سایر وسائل حمل یا کانتینر برای نگهداری کالای مورد بیمه استفاده کنند.

4-1-8- به مجرد انقضای ۶۰ روز از تخلیه کامل کالای مورد بیمه از کشتی در آخرین بندر تخلیه.

2-8- هرگاه پس از تخلیه کالای مورد بیمه از کشتی در بندر نهایی تخلیه و قبل از انقضای مدت بیمه نامه قرار باشد که کالا به مقصد دیگری غیر از مقصد تعیین شده در بیمه نامه حمل شود، در این صورت بیمه طی مدت مقرر در بند ۱/۱/۸ الی ۴/۱/۸ به اعتبار خود باقی است ولی با شروع حمل به مقصد دیگر فاقد اعتبار است.

3-8- این بیمه (با توجه به موارد خاتمه مذکور در بند ۱/۱/۸ الی ۴/۱/۸ و مقررات بند ۹ مندرج در زیر) در صورت تاخیر خارج از اختیار بیمه‌گذار، هر نوع تغییر مسیر، تخلیه اجباری، ارسال مجدد یا انتقال کالا به کشتی دیگر و در جریان هر نوع تغییری که در سفر دریایی روی داده و ناشی از اختیاراتی باشد که طبق قرارداد باربری به مالکان یا اجاره‌کنندگان کشتی تفویض شده است، دارای اعتبار خواهد بود.

خاتمه قرارداد حمل و نقل :

9- هر گاه قرارداد حمل در اثر رویدادی خارج از اراده و اختیار بیمه گذار در بندری یا محلی غیر از مقصد مذکور در آن قرارداد خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تحویل کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط ۸ فوق)، خاتمه یابد یا حمل کالا به نحو دیگری قبل از تخلیه کالا در مقصد (به شرح مندرج در شرط ۸ فوق) خاتمه یابد ، این بیمه نیز منقضی می شود مگر آنکه مراتب فوراً " به بیمه گر اطلاع و ادامه بیمه درخواست شود که در آن صورت در ازاء حق بیمه اضافی (در صورت درخواست بیمه گر) این بیمه تا یکی از مهلت های مقرر در زیر به قوت خود باقی می ماند:

9-1- تا زمانی که کالا در چین بندری یا محلی به فروش رسیده و تحویل گردد یا چنانچه توافق خاص دیگری نشده باشد، تا انقضای مدت ۶۰ روز بعد از ورود کالای بیمه شده به چین بندری یا محل، هر کدام زودتر واقع شود.

9-2- اگر کالای مورد بیمه ظرف همان مدت ۶۰ روز (یا هر مدت اضافی دیگری که توافق شده باشد) به مقصد مذکور در بیمه نامه یا هر مقصد دیگری ارسال گردد، در این صورت بیمه طبق ضوابط مقرر در بند ۸ منقضي می شود.

۱۰- تغییر سفر :

- 10-1- هر گاه پس از شروع این بیمه مقصد توسط بیمه‌گذار تغییر نماید، بقاء اعتبار این بیمه مشروط است به اینکه بیمه‌گذار مراتب را فوراً به بیمه‌گر اعلام کند و شرایط و حق بیمه مورد توافق قرار گیرد. چنانچه خسارتي قبل از توافقات رخ دهد تحت پوشش خواهد بود مشروط به اینکه بر مبنای نرخ و شرایط متعارف بازار باشد.
- 10-2- هر گاه حمل کالای مورد بیمه طبق شرایط این بیمه (مطابق بند ۱/۸) آغاز اما کشتی بدون اطلاع بیمه‌گذار یا کارکنان وی به مقصد دیگری حرکت کند ، با شروع حمل این بیمه به قوت خود باقی است.

خسارات

۱۱- نفع بیمه ای :

- 11-1- برای جبران خسارت تحت این بیمه، بیمه‌گذار باید هنگام بروز خسارت، نسبت به کالای مورد بیمه نفع بیمه‌ای داشته باشد.
- 11-2- مشروط به رعایت بند ۱/۱۱ فوق، بیمه‌گذار حق دارد خسارت ناشی از خطر بیمه شده را که در طول مدت این بیمه حادث می‌شود، دریافت دارد، حتی اگر خسارت قبل از انعقاد قرارداد بیمه اتفاق افتاده باشد مگر آنکه در مورد اخیر بیمه‌گذار از وقوع خسارت مطلع بوده و بیمه‌گر نسبت به آن بی اطلاع باشد.

هزینه حمل تا مقصد نهایی :

12- هرگاه در اثر تحقق یکی از خطرات تحت پوشش این بیمه، حمل موضوع بیمه در بندری یا محلی به غیر از مقصد کالای بیمه شده خاتمه یابد، بیمه گر هرگونه هزینه های اضافی که به طور معقول و متعارف برای تخلیه، نگهداری و ارسال مورد بیمه به مقصد توسط بیمه گذار تحمل شده است را جبران خواهد نمود.

مقررات این بند شامل هزینه های نجات یا خسارت همگانی نبوده و استثنائات مندرج در بندهای

۴، ۵، ۶، ۷ در مورد آن صادق خواهد بود و نیز شامل هزینه های ناشی از تقصیر، غفلت، ورشکستگی یا قصور در انجام تعهدات مالی بیمه گذار یا کارکنان وی نمی گردد.

خسارت کلی فرضی :

13- درخواست خسارت به عنوان خسارت کلی فرضی قابل قبول نیست مگر اینکه بدین لحاظ که تلف مورد بیمه قطعی و غیر قابل اجتناب است و یا هزینه نجات، مرمت و ارسال مجدد آن به مقصد تعیین شده، از قیمت آن کالا در مقصد بیشتر خواهد بود رها کردن آن معقول و منطقی باشد.

۱۴- ارزش اضافی :

14-1- اگر بیمه‌گذار برای کالای بیمه شده تحت این بیمه‌نامه، بیمه ارزش اضافی تحصیل کند، فرض می‌شود که قیمت توافقی کالا تا جمع کل مبلغ بیمه شده تحت این بیمه‌نامه و کلیه بیمه‌نامه‌های ارزش اضافی، افزایش یافته است و تعهد بیمه‌گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه‌نامه با کل مبالغ بیمه شده، تعیین می‌شود. در صورت وقوع خسارت، بیمه‌گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه‌نامه‌های دیگر به بیمه‌گر می‌باشد.

2-14-چنانچه این بیمه به صورت ارزش اضافی باشد، شرط زیر رعایت خواهد شد:

فرض می شود که قیمت توافقی کالا برابر با جمع کل مبلغ بیمه شده تحت بیمه نامه اولیه و کلیه بیمه نامه های ارزش اضافی دیگر که توسط بیمه گذار تحصیل شده است، می باشد. تعهد بیمه گر با توجه به نسبت مبلغ بیمه شده این بیمه نامه با جمع کل مبلغ بیمه شده، خواهد بود. در صورت وقوع خسارت، بیمه گذار موظف به ارائه مدارک مربوط به مبالغ بیمه شده تحت کلیه بیمه نامه های دیگر به بیمه گر می باشد.

منافع حاصل از بیمه :

۱۵- این بیمه :

15-1- بیمه گذاري را تحت پوشش قرار مي دهد که ادعای خسارت مي کند ، اعم از اینکه قرارداد بیمه توسط او یا از سوی او منعقد شده یا بیمه نامه به او منتقل شده باشد.

15-2- به حمل کنندگان کالا و سایر امانت گیران کالای مورد بیمه تسري نهي يابد و آنان را منتفع نهي کند.

به حداقل رساندن خسارات وظایف بیمه‌گذار :

16- بیمه‌گذار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران
موظف‌اند:

16-1- هرگونه اقدام معقول که جهت دفع یا به حداقل رساندن چنین
خسارتي موثر است را انجام دهند.

16-2- امکان اقامه دعوي و احقاق حق عليه حمل کنندگان، تحویل
گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل، بیمه‌گر علاوه بر سایر خسارات قابل پرداخت تحت این
بیمه‌نامه، هزینه‌های متناسب و معقولي که بیمه‌گذار جهت انجام این
وظایف متحمل شده است را جبران می‌نماید.

عدم اسقاط حق :

17- اقداماتی که توسط بیمه‌گذار و یا بیمه‌گر به منظور نجات، حفظ یا مرمت و بازیافتن مورد بیمه به عمل می‌آید، نباید به عنوان اسقاط حق یا قبول ترك مالکیت یا به عنوان هرگونه خدشه در حقوق هر یک از طرفین محسوب گردد.

اجتناب از تاخیر :

18- از جمله شرایط این بیمه این است که اقدامات بیمه‌گذار برای حمل کالا در تمام موارد تا حدی که در کنترل وی می‌باشد، باید با سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد.

قانون و عرف :

19- این بیمه تابع قانون بیمه و عرف کشور ایران است.

تذکر: بیمه‌گذار موظف است در صورت تقاضای تمدید برای این بیمه نامه مطابق بند ۹ و یا اطلاع از تغییر مقصد مطابق بند ۱۰ فوراً بیمه‌گر را مطلع کند. شرط استفاده از چنین پوششی انجام این تعهد می‌باشد.

والسلام على عباد الله الصالحين
مدرس یمہ های باربری
علی شعبانی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
آموزش شرایط عمومی قرارداد
مسئولیت مدنی متصدیان حمل داخلی
مدرس : علی شعبانی

شورای عالی بیمه در اجرای ماده ۱۷ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۳/۲۷،

« شرایط عمومی قرارداد بیمه مسئولیت

مدنی متصدیان حمل و نقل داخلی »

را که از این پس قرارداد نامیده می‌شود، مشتمل بر ۱۸ ماده و ۳ تبصره به شرح ذیل تصویب نمود:

فصل اول – کلیات :

ماده ۱- اساس قرارداد : این قرارداد بر اساس قانون بیمه مصوب سال ۱۳۱۶ و قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱ و سایر قوانین و مقررات مرتبط و پیشنهاد کتبی بیمه‌گذار (که جزء لاینفک این قرارداد است) بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار منعقد گردیده است.

آن قسمت از پیشنهاد بیمه‌گذار را که بیمه‌گر قبول نکرده و همزمان یا قبل از انعقاد قرارداد به طور

ماده ۲- تعاریف و اصطلاحات :

اصطلاحات زیر صرف نظر از هر معنی و مفهوم دیگری که ممکن است داشته باشد در این قرارداد با تعریف مقابل آن بکار رفته است:

۱- بیمه گر:

مؤسسه بیمه‌ای است که با اخذ پروانه فعالیت از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز به انجام عملیات بیمه در این رشته بوده و مشخصات آن در این قرارداد درج شده است.

۲- متصدی حمل:

مؤسسه یا شرکت دارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از مبادی قانونی ذیربط است که در مقابل دریافت کرایه، حمل کالا از یک مبدا معین به مقصد معین را به عهده می‌گیرد.

۳- بیمه گذار:

متصدی حمل است که مشخصات وی در قرارداد درج شده و متعهد پرداخت حق بیمه است و مسئولیت مدنی او به عنوان متصدی رسمی حمل داخلی، بر اساس شرایط این قرارداد، بیمه شده است.

۴- پروانه فعالیت:

مجوزی است که توسط مبادی قانونی ذیربط برای شروع یا تداوم فعالیت شرکت یا موسسه حمل و نقل داخلی

۵- حق بیمه:

وجهی است که بیمه‌گذار در برابر اخذ پوشش و تعهدات بیمه‌گر به ترتیبی که در قرارداد مشخص می‌گردد، می‌پردازد.

۶- بارنامه:

سند کاشف از حقوق مالکیت است که جهت جابجایی محمولات بین شهری زمینی توسط مبادی قانونی ذیربط طراحی و چاپ و در اختیار مؤسسات و شرکت‌های حمل و نقل قرار گرفته و مواردی نظیر مشخصات محموله، نام و آدرس گیرنده و فرستنده و مشخصات وسیله حمل حامل در آن درج می‌گردد.

۷- وسیله حمل:

وسيله نقلیه زمینی اعم از جاده‌ای و ریلی است که طبق ضوابط مبادی قانونی ذیربط مجاز به حمل بار در کشور می‌باشد.

۸- ارزش محموله:

قیمت واقعی محموله تحت پوشش در مبداء است که بر اساس اظهار صاحبان محموله در بارنامه درج شده و مبنای محاسبه حق بیمه و خسارت است.

۹- سرقت کلی :

چنانچه هنگام توقف وسیله حمل و یا در غیاب راننده و یا از طریق راهزنی و اقدام مسلحانه، محموله و وسیله حمل، توأمان سرقت و از دسترس و اختیار راننده خارج شود سرقت کلی تلقی می‌گردد

۱۰- خیانت در امانت راننده :

استعمال، تصاحب، تلف و یا مفقود نمودن عمدی محموله به قصد اضرار توسط راننده و کمک راننده‌ای که کالا برای حمل و تحویل در مقصد به آنها سپرده شده است .

۱۱- جعل و تزویر اسناد :

ساختن نوشته یا سند، ساختن مهر و یا امضای اشخاص رسمی و غیر رسمی، خراشیدن، تراشیدن، قلم بردن، اثبات یا سیاه کردن اسناد و مدارک حمل به قصد تقلب در خرید بیمه توسط صاحب کالا، متصدی حمل و یا مباشرین آنها .

۱۲- مسئولیت مدنی تحت پوشش :

مسئولیت مدنی بیمه‌گذار مصرح در قانون تجارت با رعایت شرایط این قرارداد

ماده ۳- موضوع قرارداد :

جبران خسارت ناشی از مسئولیت مدنی بیمه‌گذار در قبال ارسال‌کنندگان و یا صاحبان کالا به استناد بارنامه‌های صادره که در اثر تحقق حوادث تحت پوشش این قرارداد باشد و بیمه‌گذار به عنوان متصدی حمل، مسئول جبران آنها شناخته شود .

توضیح در رابطه با مفاد این ماده اینکه با خریداری بیمه نامه
مسئولیت مدنی متصدیان حمل و نقل داخلی ، بیمه گرسادرکننده
بیمه نامه به عنوان قائم مقام بیمه گزار (متصدی حمل و نقل)
نسبت به جبران خسارات مورد نظر در وجه صاحب کالای مورد حمل
اقدام خواهد نمود.

ماده ۴- شروع و خاتمه تعهدات بیمه گر برای هر حمل:

پوشش بیمه پس از تکمیل بارگیری کالا در مبدأ و صدور بارنامه (هر کدام مؤخر باشد) آغاز می شود و همزمان با شروع تخلیه در مقصد مندرج در بارنامه خاتمه می یابد. بنا بر این خسارتهایی که از زمان تکمیل بارگیری کالا یا زمان صدور بارنامه (هر کدام مؤخر باشد) تا آغاز تخلیه کالای بارگیری شده در مقصد، به آن وارد شود جزء تعهدات بیمه گر می باشد و خسارتهای احتمالی قبل از بارگیری، حین بارگیری، حین تخلیه، پس از تخلیه و تحویل و در انبار مقصد به کالای موضوع بیمه نامه وارد شود توسط بیمه گر قابل جبران نخواهد بود.

تبصره- در موارد خاص که بر اساس ضوابط و مقررات حمل و نقل جاده‌ای پیش از صدور بارنامه ، حواله بارگیری توسط متصدی حمل صادر می‌گردد ، با موافقت قبلی بیمه‌گر پوشش بیمه از زمان تکمیل بارگیری کالا آغاز می‌شود . توجه به این نکته ضروری است که برای متصدیان حمل و نقل داخلی که خود اقدام به صدور حواله بارگیری می‌نمایند الزامی است موافقت قبلی بیمه‌گر را جهت پوشش بیمه‌ای مربوطه حاصل نمایند ، در این صورت پوشش بیمه‌ای مورد نظر از زمان آغاز بارگیری کالا شروع می‌شود و در غیر این صورت بیمه‌گر تعهدی در رابطه با خسارتهای احتمالی نخواهد داشت .

ماده ۵- مدت اعتبار قرارداد :

مدت اعتبار این قرارداد با رعایت موارد زیر یک سال شمسی است که تاریخ شروع و انقضای آن در قرارداد درج گردیده است. چنانچه هر یک از طرفین قرارداد حداقل یک ماه قبل از انقضای مدت اعتبار قرارداد، عدم تمایل خود را به ادامه قرارداد به طرف دیگر اعلام ننماید این قرارداد برای سال بعد خود به خود تمدید خواهد شد.

1- اعتبار قرارداد منوط به مهر و امضای آن توسط طرفین و پرداخت سپرده حق بیمه از طرف بیمه‌گذار است.

2- پس از انقضای مدت اعتبار قرارداد، تعهد طرفین نسبت به کلیه محموله‌هایی که بارنامه‌های آنها در مدت اعتبار قرارداد صادر شده است ادامه خواهد یافت.

فصل دوم - وظایف بیمه گزار :

ماده ۶- بیمه گزار موظف است :

1- در پاسخ به پرسش‌های مکتوب بیمه‌گر همه اطلاعات مربوط به موضوع بیمه را با رعایت دقت و صداقت در اختیار وی قرار دهد. اگر بیمه‌گذار در پاسخ به پرسش‌های مکتوب بیمه‌گر عمداً از اظهار مطلبی خودداری نماید و یا عمداً بر خلاف واقع اظهاری بنماید قرارداد باطل خواهد بود ولو مطلبی که کتمان شده یا بر خلاف واقع اظهار شده است هیچگونه

2- براي ثبت و ارائه اطلاعات مورد نیاز بیمه‌گر از نرم‌افزارهاي مورد تایید وي استفاده نماید. هزینه تهیه، نصب و پشتیبانی نرم‌افزار به عهده بیمه‌گر خواهد بود.

3- براي همه کالاهای که در مدت اعتبار قرارداد حمل می‌کند به صورت مسلسل (پشت نمره) بارنامه صادر و مسئولیت خود را در قبال ارسال‌کنندگان و یا صاحبان آنها تحت این شرایط، بیمه نماید.

- 4- يك نسخه از تصوير (كپي) حواله مبادي قانوني ذي ربط كه براي دريافت بارنامه بنام وي (بيمه گذار) صادر مي گردد را حداكثر تا پنج روز بعد از تاريخ صدور حواله به بيمه گر تحويل نمايد.
- 5- ارزش محموله و ميزان حق بيمه را در بارنامه درج كند.

6- فهرست کلیه بارنامه‌های صادره طی هر روز را با ذکر شماره سریال، مبدأ، مقصد، نوع و ارزش محموله، میزان حق بیمه به صورت الکترونیکی برای بیمه‌گر ارسال و حق بیمه مربوط به بارنامه‌های صادره را حداکثر تا پنج روز کاری پس از تاریخ صدور بارنامه به بیمه‌گر پرداخت نماید. در صورت عدم امکان ارسال الکترونیکی اطلاعات، بیمه‌گذار موظف است به ترتیبی که بیمه‌گر تعیین می‌کند مدارک فیزیکی فوق‌الذکر را ارسال نماید.

چنانچه بیمه‌گذار به ترتیب مقرر در این بند مشخصات بارنامه‌های صادره را اعلام نکند یا حق بیمه مربوط را ظرف مدت تعیین شده نپردازد بیمه‌گر می‌تواند از پرداخت قسمتی و یا کل خسارت خودداری نماید.

7- در ذیل حواله بار، مشخصات راننده شامل نام و نام خانوادگی، شماره دفترچه کار، شماره گواهی نامه و کارت وسیله حمل و بیمه نامه، نشانی محل سکونت و شماره تلفن وی را درج نماید .

8- سوابق بارنامه های صادر شده در مدت اعتبار قرارداد را حداقل تا يك سال از تاریخ صدور نزد خود نگهداری نماید و هر زمان که بیمه گر درخواست نماید، اطلاعات مورد نیاز را در اختیار وی قرار دهد .

9- مراقبت‌های لازم را که هر کس عرفاً از منافع خود به عمل می‌آورد نسبت به محموله و حفظ حقوق و منافع بیمه‌گر به عمل آورد و کالای مورد حمل را در مسیرهای مجاز و متعارف، با رعایت قوانین و مقررات حمل و نقل داخلی در مدت زمان متعارف حمل و به مقصد برساند .

10- در صورت وقوع حادثه موارد زیر را رعایت نماید :

10/1 - مراتب را در اولین فرصت و حداکثر تا پنج روز کاری بعد از تاریخ اطلاع از وقوع حادثه به بیمه‌گر اطلاع دهد و همکاری لازم را برای بازدید و ارزیابی خسارت به عمل آورد.

10/2 - بیمه‌گذار نباید بدون موافقت بیمه‌گر در مورد مسئولیت‌هایی که تحت پوشش این قرارداد است، تعهدی به عهده گیرد و یا وجهی پردازد مگر اینکه انجام این اقدام مورد موافقت بیمه‌گر قرار گرفته باشد.

10/3- بدون اطلاع و موافقت کتبی
محموله خسارت دیده به عمل نیاورد
نجات کالا و جلوگیری از توسعه
انجام شود.

10/4- در صورت دریافت هرگونه
مسئولیت تحت پوشش این قرارداد، در
دهد.

- 11- اصل اسناد و مدارك زير را در اسرع وقت به بيمه گر تسليم نمايد:
- 11/1- گزارش مقامات انتظامي محل وقوع حادثه (در صورت وجود).
- 11/2- بارنامه و صورت مشخصات محموله.

11/3- فاکتور خرید محموله یا هرگونه مدارك معتبر ديگري که دال بر تعیین ارزش محموله باشد در صورت عدم ارایه مدارك فوق ارزش کالاي مشابه در مبدأ و در زمان حمل، مبنای محاسبه قرار خواهد گرفت.

11/4- هرگونه مدرکي که بیانگر ادعای خسارت از طرف ارسال کننده یا صاحب کالا باشد.

فصل سوم – تعهدات بیمه گر :

ماده ۷- بیمه‌گر طبق شرایط این قرارداد متعهد جبران خسارت‌هایی است که در نتیجه وقوع هر یک از حوادث تحت پوشش مانند حوادث زیر به محمولات مورد بیمه وارد شود و مسئولیت جبران آن به عهده بیمه‌گذار باشد.

1- تصادف و واژگونی و سقوط وسیله حمل و یا برخورد محموله با سایر اشیا اعم از ثابت یا متحرك.

2- پرتاب شدن محموله از روی وسیله حمل.

3- آتش سوزی و یا انفجار محموله.

4- سرقت کلی محموله با وسیله حمل.

تبصره- در مواردی که وقوع حادثه منجر به خسارت ناشی از استعمال مواد مخدر و روانگردان توسط راننده و یا کمک راننده باشد بیمه گر موظف است خسارت مربوطه را به بیمه گذار پرداخت نماید سپس نسبت به بازیافت خسارت از مقصر حادثه اقدام نماید.

ماده ۸- بیمه‌گر در هر يك از موارد زیر تا بیست درصد تعهدات خود متعهد جبران هزینه‌هاي زیر است مشروط بر آنکه مجموع خسارت پرداختي و هزینه‌هاي موضوع این ماده از حداکثر تعهد بیمه‌گر بیشتر نشود:

1- هزینه‌هاي لازم و متعارف براي نجات کالا و جلوگیری از توسعه خسارت پس از وقوع حوادثي که جبران زیان آنها در تعهد بیمه‌گر باشد.

8- هزینه متعارف دادرسی و دفاع از بیمه‌گذار در مراجع قضایی که در ارتباط با خطرات بیمه شده پرداخت شده باشد.

ماده ۹- بیمه‌گر موظف است ظرف پانزده روز پس از دریافت مدارک لازم خسارت را پرداخت نماید. در مواردی که پرداخت خسارت پس از تکمیل مدارک مثبتته از سوی بیمه‌گر، به تأخیر می‌افتد، طبق حکم ماده ۵۲۲ آیین دادرسی مدنی عمل می‌شود.

فصل چهارم - موارد خارج از تعهد بیمه گر :

ماده ۱۰ - خسارت‌های مستثنی شده:

جبران خسارت‌ها یا هزینه‌هایی که به طور مستقیم و یا غیرمستقیم در نتیجه عوامل زیر به کالای مورد حمل وارد آمده باشد در تعهد بیمه‌گر نیست مگر آنکه به‌نحو دیگری توافق شده باشد :

1- حوادث طبیعی مانند سیل، طوفان، زلزله، آتش‌فشان.

2- خسارت هنگام تخلیه و بارگیری

3- جعل و تزویر اسناد و خیانت در امانت و هر نوع عمل عمد یا مجرمانه راننده و یا کمک راننده وسیله حمل.

4- ریزش، روندگی و آبدیدگی
محموله، مگر این که ناشی از خطرات
مورد تعهد در قرارداد باشد.

5- سرقت کلی محموله بدون سرقت
وسیله حمل.

6- سرقت قسمتی از محموله.

7- هزینه های نجات و دادرسی بیش
از بیست درصد مازاد بر تعهدات تحت
پوشش.

ماده ۱۱ - خسارت‌های غیر قابل جبران:
جبران خسارت در این موارد در تعهد بیمه‌گر نخواهد بود:

1- جعل اسناد و خیانت در امانت و هر نوع عمل عمد یا مجرمانه بیمه‌گذار و کارکنان و نمایندگان وی (رانندگان و کمک رانندگان جزء کارکنان بیمه‌گذار محسوب نمی‌شوند)

2- جنگ، شورش، اعتصاب، بلوا، ضبط و مصادره.

3- تشعشعات رادیواکتیو و فعل و انفعالات هسته‌ای.

4- عیب ذاتی و یا خودبخودسوزی

- 5- عدم النفع و کاهش ارزش کالاها.
- 6- حمل کالاهای قاچاق و غیرمجاز و خسارت وارده به آنها.
- 7- نداشتن گواهینامه متناسب برای رانندگی وسیله حمل.
- 8- کاهش طبیعی وزن محموله.
- 9- سرقت قسمتی از محموله مگر آنکه ناشی از حادثه تحت پوشش منجر به مصدومیت یا فوت راننده بوده باشد.

فصل پنجم - سایر موارد

ماده ۱۲ - نحوه فسخ قرارداد:

هر يك از طرفين مي‌توانند با اعلام
كتبي و مهلت يكماهه به طرف مقابل،
قرارداد را فسخ نمايند .

ماده ۱۳ - خسارت سهم بیمه‌گذار

- 1- در خسارت ناشی از سرقت کلی محموله در صورت توافق بیمه‌گر و بیمه‌گذار جبران حداقل ده درصد خسارت قابل پرداخت به عهده بیمه‌گذار خواهد بود و باید توسط وی به صاحب کالا پرداخت گردد،
- 2- در صورت پوشش خسارت ناشی از جعل اسناد و خیانت در امانت راننده جبران حداقل ده درصد خسارت قابل پرداخت به عهده بیمه‌گذار

ماده ۱۴ حق جانشینی :

بیمه‌گر در حدودی که خسارت وارده را قبول یا پرداخت می‌کند در مقابل اشخاصی که مسئول وقوع حادثه یا خسارت هستند قائم‌مقام بیمه‌گذار خواهد بود و اگر بیمه‌گذار اقدامی کند که منافی با حق مزبور باشد در مقابل بیمه‌گر مسئول شناخته می‌شود.

تبصره - حق جانشینی در مورد

خسارت‌های غیر عمدی ناشی از تقصیر

ماده ۱۵ - مشارکت در منافع :

در صورتی که در پایان هر دوره يك ساله قرارداد مشخص شود که نسبت مجموع خسارتهای پرداختی و معوق به حق بیمه دریافتی هر قرارداد کمتر از پنجاه درصد است بیمه‌گر می‌تواند حداکثر معادل ده درصد حق بیمه آن قرارداد را به عنوان مشارکت در منافع به بیمه‌گذار پرداخت نماید.

ماده ۱۶- نحوه حل و فصل اختلافات:

هرگونه اختلاف ناشی از تعبیر، تفسیر و یا اجرای این قرارداد، در صورتی که از طریق مذاکره حل و فصل نشود به کارشناس مرضی الطرفین ارجاع خواهد شد و رأی کارشناس مزبور قطعی و برای طرفین لازم‌الاتباع است. در صورتی که طرفین در مورد انتخاب کارشناس مرضی الطرفین به توافق نرسند، موضوع به هیأت کارشناسی که به نحو زیر انتخاب خواهد شد ارجاع می‌گردد:

1- هر يك از طرفين يك نفر كارشناس اختصاصي تعيين و به طرف ديگر معرفي مي نمايد.

2- كارشناسان اختصاصي قبل از بحث درباره موضوع مورد اختلاف به اتفاق، كارشناس ديگري را به عنوان سركارشناس انتخاب خواهند نمود.

3- رأي هيأت كارشناسي با اكثريت آرا معتبر و براي طرفين لازم الاتباع خواهد بود.

4- در صورتی که هر يك از طرفین تا سی روز بعد از انتخاب و معرفی کارشناس طرفمقابل، کارشناس اختصاصی خود را تعیین نکند و یا کارشناسان اختصاصی تا سی روز در مورد تعیین سرکارشناس به توافق نرسند هر يك از طرفین میتواند حسب مورد از دادگاه ذيصلاح درخواست تعیین کارشناس یا سرکارشناس بنماید.

5- هر يك از طرفین در شروع رسیدگی، حق الزحمه کارشناس اختصاصی

6- هر يك از طرفين در شروع رسيدگي، حق الزحمه كارشناس اختصاصي خود و پناهگاه درصد از حق الزحمه سركارشناس را پرداخت خواهند كرد و در خاتمه تمام هزينه‌هاي كارشناسي به عهده طرفي خواهد بود كه رأي به زيان او صادر مي‌گردد.

ماده ۱۷- مواردی که در این قرارداد ذکر نشده است بر اساس قانون بیمه، عرف بیمه و سایر قوانین جاری کشور جمهوری اسلامی ایران عمل خواهد شد.

ماده ۱۸- این آیین‌نامه از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده و جایگزین آیین‌نامه شماره ۵۲ (قرارداد بیمه مسئولیت متصدیان حمل و نقل داخلی) مصوب شورای عالی بیمه می‌باشد.

والسلام على عباد الله الصالحين
مدرس شرایط عمومی قرارداد مسئولیت مدنی
متصدیان حمل داخلی
على شعبانی